

Desembre 1990 · N.º 107 · 100 Ptes.

LLUCMAJOR

de pinte en ampliè

BON NADAL I MOLTS D'ANYS

JOIERIA
PLATERIA

OBJECTES DE REGAL

RELOTGERIA
REPARACIONS

SA FONT

(SOM DE CONFIANÇA)

C/. Font, 5 (Llucmajor)

Tel. 66 14 17

Dr. PEDRO GARAU LLOMPART ACUPUNTURA

Dilluns, dimecres i divendres,
cita prèvia

Tractaments de:

Stress, ansietat, depressió
Obsessió
Tabaquisme
Reumatismes
Lumbàlgies
Ciàtiques
Cervicàlgies
Vertígens
Frigidesa

Carrer d'Es Born, 11 - Tel. 66 05 16 - LLUCMAJOR

SA PERXA, S.A.

CARNISSERIA
FÀBRICA D'EMBOTITS

SOBRASSADA, CAMAIOT,
BOTIFARRA, BOTIFARRONS,
SALSITXA FRESCA, PINXOS, etc.

Avd. Carles V, s/n - Llucmajor (Tel. 66 20 64)
Avda. Mediterráneo, 28 - S'ESTANYOL

Revista mensual
Dep. Leg. PM-350-1.981
Any IX

EDITA:
Obra Cultural Balear de
Lluçmajor

INFORMACIÓ I
PUBLICITAT:
C/ Bisbe Taixaquet, 105
(Lluçmajor)

DIRIGEIX:
Catalina Font

COL·LABOREN:

Joana Artigues
Ignasi Barceló
Miquel Barceló
Miquel Bezars
Francina Capellà
Miquel Cardell
Sebastià Cardell
Joan Clar
Joan Contesti
Bartomeu Font
Joana Font
Damià Fullana
Antoni Garau
Catalina Garau
Joan B. Garau
Maties Garcias
Miquel Janer
Coloma Julià
Antoni Llompart
Margalida Martín
Miquel Mascaró
Margalida Mut
Maties Mut
Miquel Mut
Guillem Oliver
Jaume Oliver
Margalida Palou
Andrea Puig
Nanda Ramon
Sebastià Rubí
Jaume Salvà
Josep Sacarès
Miquel Sbert
Tomeu Sbert
Catalina Serra
Jerònia Socías
Joan Socías
Gabriel Thomàs
Arnau Tomàs
Jeroni Tomàs
Pere F. Torrens
Antoni Vadell
Francesc Verdera

SECCIÓ ESPORTIVA:

Coordinador:
Joan Quintana

Col·laboren:

Joan Jaume
Jaume Manresa

FOTOGRAFIES:

M. Clar
Fotos Fermín
C. Julià
Mut Fotos
Antoni Monserrat
Antoni Oliver

IMPRIMEIX:

Informacions Llevant S.A.

El pensament de la
Revista s'expressa només
a través de l'Editorial.

500 anys de «Tirant»

El dia 20 de novembre de 1490 veien la llum a la ciutat de València del 715 exemplars, impresos a les premses de Nicolau Spindeler, del que seria la primera edició de «Tirant lo Blanc».

Cinc-cents anys després, arreu dels territoris se parla catalana, institucions culturals, socials i polítiques han endegat un ventall amplíssim d'activitats encaminades a commemorar amb solemnitat i rigor l'aniversari de la publicació d'una de les majors obres literàries que hagi produït la cultura que es manifesta en llengua catalana i una de les novel·les de més relleu de les literatures europees de tots temps.

Edicions crítiques, divulgatives, versions teatrals, en còmic, traduccions a diverses llengües com l'alemany, l'italià (normalment), el francès o el xinès (el «Tirant» ja era traduït a l'anglès, en una versió que des de la seva publicació el 1984 a New York ha gaudit d'un èxit important de vendes, a l'espanyol, al finès, a l'italià, al neerlandès i al romanès), una ambiciosa sèrie televisiva, actes acadèmics (conferències per tota la geografia dels Països Catalans, aquí hem d'esmentar els «dijous del «Tirant»», propostes didàctiques (recentment on ha presentat un interessant volum de propostes pedagògiques i la Conselleria de Cultura i Educació il·lenca ha publicat un llibre per al públic infantil i juvenil de l'escriptor Miquel Ferrà)... integren una munió d'iniciatives que busquen la difusió de l'obra de Joanot Martorell entre del ciutadans del nostre àmbit cultural i més enllà dels límits territorials dels Països Catalans.

Es òbvia la nostra adhesió a la commemoració de l'aparició de la que Mario Vargas Llosa qualificava de «novel·la total», del magnífic «llibre de galeries i sumptuositats imaginatives i verbals» que elogiava Josep Carner, de l'obra que ha meregut anàlisis encomiàstiques d'autors tan doctes com Martí de Riquer

o Dàmaso Alonso, de la novel·la cavalleresca que el propi Cervantes, per boca del famós capallà del poble del Quixot, valorava com a excel·lent i, per tant, digna de ser salvada per la foguera. No podem, ni volem eludir deixar constància des d'aquestes pàgines de la nostra concordança amb la satisfacció que suposa al nostre poble sentir-se posseïdor d'una joia literària semblant.

Però el nostre sentiment participa també (i primordialment) de l'esperit que amara la commemoració i ultrapassa el fet purament literari: l'afirmació de la realitat, del pes, del dinamisme de la realitat, del pes, del dinamisme d'una cultura que, tot i els entrebanes múltiples, ha engrandit homes i dones capaços de bastir obres de la dimensió i la transcendència del «Tirant». Obres que, partint d'una cultura minoritària (i minoritzada) mostren ben a les clares que la indentitat, el caràcter i l'embranchida d'un poble, per moltes que siguin les seves febleses, per maliciosos que siguin els paranys adversos, mai no seran vençuts.

Cinc-cents anys de «Tirant» són ni més ni manco, el recordatori d'un gran repte. Un crit d'atenció sobre un gran compromís. La llengua catalana, la nostra cultura, hereues d'un patrimoni esplendorós, han de ser servades amb tota cura, amb tot l'amor, per aquells que en son depositaris. I no només això, la nostra obligació, com a hereus, és desenvolupar-les, engrandir la hisenda rebuda. I en aquest procés ni les traves, ni els temors, ni les baralles mesquines ens han d'afeblir. Com el cavaller Tirant, amb coratge i noblesa, hem d'investir i culminar l'aventura, l'engrescadora aventura de la pròpia autoafirmació.

Plenari de l'Ajuntament

Aprovació d'augment de les tarifes d'aigua potable i neteja

Al començament del Plenari el Grup Popular no va estar d'acord amb l'acta de la sessió anterior, en primer lloc, per què la redacció en català presentava manca de coherència i cohesió i, en segon lloc, perquè no s'ajustava a les intervencions de l'esmentat grup. Al·ludiren que l'acta no parlava del que havia succeït al plenari anterior quan abandonaren la sala abans d'acabar, ja que consideraven que es va fer un mal ús del Reglament de la Corporació, perquè només el feren complir en motiu de les dues mocions presentades pel seu grup, i després, quan abandonaren, varen parlar tot el temps que volgueren, per la qual cosa la norma només es va complir a mitges, i deixà el PP en completa indefensió. Rabasco, va ratificar, l'exposat pel grup Popular afegint que les intervencions del portaveu del Grup Socialista foren més llargues que les altres. L'al·ludit, Tomàs Garcias, va replicar que això

era completament fals, mostrant la redacció de l'acta, en les intervencions de cadascú. Finalment, el batle va manifestar que la moció reprobadora a T. Garcias no era vinculat i per altra banda, ell no va fer més que complir el Reglament.

Els acords varen ser aquests:

-Incrementar en un 6'5 % les tarifes d'abastiment i neteja d'aigua.

-Acceptació del donatiu d'Antoni Roses dels terrenys necessaris per a la perllongació dels carrers Dragónera i Sant Bartomeu, a S'Arenal, uns cinc mil metres. El regidor Rabasco va manifestar que això és un «gol» que vol marcar el Sr. Roses al nostre Consistori, i creia que no s'havia de gastar una sola pesseta en benefici d'aquest senyor, perquè obtenia una requalificació dels seus terrenys. T. Garcias va contestar que els terrenys esmentats eren de qualificació urbana i per tant, no se'ls qualificava de cap manera.

-Assabentament de l'aprovació definitiva de l'adaptació terminològica d'Es Pas de Vallgornera, i el condicionament de la vialitat i enllumenat.

-Determinació de les Festes locals per a l'any 1991, que seran el 1er d'Abril (la segona festa de Pasqua) i el 14 d'octubre (dia d'Es Firó).

-Aprovació de la convocatòria i bases per cobrir una plaça d'enginyer tècnic industrial en propietat.

-Aprovació del projecte del Centre de la III^a Edat de S'Arenal (5 milions) i iniciar els tràmits d'adjudicació, amb un pressupost de 28 milions.

-Incrementar les retribucions d'alguns funcionaris en 5.410 pessetes mensuals.

-Aprovació inicial, i en cas que no es formulin reclamacions, de manera definitiva, la reparcel·lació de terrenys a Sa Torre.

Arnau Tomàs

expert

ELECTRICA

Calafat

CRISTOBAL CALAFAT JUAN

**INSTAL·LACIONS - SERVEI TÈCNIC - ELECTRODOMÈSTICS
OBJECTES DE REGAL - CLUB DE VIDEO**

C/. Sa Fira, 3 - Tel. 66 19 01

Particular: Ronda Migjorn, 90 - 2n. - Tel. 66 06 08

Innovacions en els noms dels carrers de s'Arenal

Tots sabem que els noms dels carrers d'una ciutat o d'un poble són qualque cosa més que simples denominacions orientatives per trobar una cosa. Des de sempre, almenys dins el nostre entorn, els noms dels carrers són part de l'expressió cultural de la col·lectivitat que els ha posat i els usa.

Les denominacions de les vies urbanes són, de vegades, l'homenatge a gent destacada per algun fet històric, científic, social o cultural; també fan referència a noms de lloc, a objectes, animals i plantes amb els quals hi ha una certa simpatia, o fins i tot, certes relacions afectives. En poques paraules, un bon nom de carrer mai no deixa indiferent el ciutadà que estima i coneix la seva ciutat. Fins i tot, per al turista, és un instrument per captar la personalitat del lloc que visita.

Avui dia, a s'Arenal, encara no tenim els noms dels carrers adaptats a la situació no només ideal, sinó també legal. Però volem posar-hi solució.

En primer lloc, hem acordat tra-

duir a la nostra llengua, a l'idioma propi de Mallorca, les denominacions de la majoria dels carrers de s'Arenal. Com a mallorquins d'origen o d'adopció creim que ha de ser un motiu de satisfacció i orgull veure escrits en la llengua pròpia de la nostra comunitat els carrers on vivim. A més, així ho determina la Llei de Normalització Lingüística a l'art. 14. D'aquesta manera, també, la població que encara no s'ha integrat lingüísticament veurà la utilitat i la vitalitat de la nostra llengua i s'animarà a aprendre-la, mentre que els turistes tendran ocasió de conèixer que visiten un poble amb una llengua noble i respectable.

En segon lloc, vol·n adequar certes denominacions a les idees i a les realitats actuals. Creim que s'Arenal, tan abocat al turisme i al contacte amb gent de cultures diverses però complementàries, no s'ha de destacar per anomenar els seus carrers amb noms que susciten violència o bel·licositat. Per això, d'acord amb un esperit d'homenatge a la tolerància i a la cultura autòctona,

proposam els canvis de nom dels carrers següents:

C/ Dos de MayoAVINGUDA d'Europa

C/ Sitios de Gerona.....CARRER de Girona

C/ Alcalde de MóstolesCARRER d'Antoni Galmés, folklorista

C/ Ejército español.....CARRER dels Trencadors

C/ Bailén.....CARRER de la Pau.

D'aquesta manera, homenatjam noms de gent que ha treballat per s'Arenal, encara que sigui anònimament, com els trencadors de marès que a finals de segle passat, en condicions de feina molt dures, fundaren s'Arenal, i optam per denominacions cosmopolites i humanistes, d'acord amb l'esperit no gens bel·licista que ha de caracteritzar una zona turística.

Esperam que aquestes innovacions seran ben rebudes per la immensa majoria d'arenalers.

**El Tinent de Batle d'Educació
i Cultura
Maties Garcias**

**CENTRE ÒPTIC
EXPOLENT**

**LENTS DE CONTACTE
CONTROL VISIÓ**

M. Paloma Garí
Optica Optometrista
Contactòloga

C/. Berga, 26 - Tel. 26 33 74

S'ARENAL

*Sabates
Ca'n Gramet*

**VENDA DE MOSTRES
PARELLS SOLTS**

C/. Bisbe Taixaquet, 6 - Tel. 66 03 74
LLUCMAJOR

Nou delegat a la Caixa de Pensions

En Bartomeu Gomila Bibiloni ha pres possessió com a delegat a «La Caixa» de Lluçmajor. Ell havia començat a treballar a l'entitat fa 16 anys: primerament va fer suplències com a auxiliar a diversos pobles de Mallorca i des de fa 12 anys ha treballat a Lluçmajor com a auxiliar, interventor i els darrers mesos ocupava el càrrec de delegat en funcions.

En Bartomeu està molt il·lusionat en aquesta tasca, així com en allò que fa referència a l'Obra Social de «La Caixa», de la qual cosa el poble, sens dubte, en sortirà beneficiat.

Enhorabona Tomeu!

Master de popularitat 1990 a Casa Julià

Ens congratula que un guardó de l'edició d'enguany del «Master de Popularitat» hagi distingit la «Casa Julià» de Ciutat, titular d'una xarxa comercial de material fotogràfic i pintures, per quant aquesta casa fou establerta a Ciutat, fa més de 40 anys pels llucmajorers Llorenç Julià i Margarita Miquel, els quals hi posaren les primeres arrels.

L'entrega del guardó va tenir lloc fa una mesada a l'acte celebrat a la Sala Magna del Palau de Congressos de Ciutat, el reberen els fills de dit matrimoni, els actuals administradors de la «Casa».

Caldria fer notar, també, que a dit acte, de gran volada, hi va actuar el grup folklòric llucmajorer que dirigeix en Pere Antich.

Enhorabona! Família Julià- Miquel

El passat mes de novembre el nostre col·laborador i amic Miquel Sbert s'ha incorporat provisionalment a la Inspecció Tècnica del Ministeri d'Educació i Ciència. Com a conseqüència ha deixat el càrrec de director de l'Institut de Batxillerat Maria Antònia Salvà, el qual ara és dirigit per la professora llucmajorera Catalina Gínnard.

Enhorabona als mitjans de comunicació locals

A principi d'aquest mes, Ràdio Espigolera ha celebrat el seu primer any d'existència en el panorama informatiu i recreatiu de Lluçmajor.

Aquesta iniciativa lliure i no professional s'afegeix a la realitat, ja ben consolidada, d'una premsa rica en varietat i plural en orientacions que també caracteritza Lluçmajor des de fa uns anys.

Amb manco espai de temps en funcionament, també s'ha d'assenyalar la posada en marxa d'una televisió local que emet setmanalment.

Tot plegat fa que el panorama de mitjans de comunicació d'àmbit local sigui gairebé complet i que presenti una vitalitat elogiuable. Ben mirat, un poble necessita d'uns mitjans de comunicació que li donin ressò i que projectin el que és la seva vida social.

Quan des de les altes instàncies del govern central i des dels interessos del capital s'ha optat per un model de mitjans de comunicació decebedor —pens especialment en la frustració que suposen la majoria de ràdios i televisions privades quant a l'enriquiment cultural, informatiu i estètic de la societat—, crec que és important elogiar la tasca d'aquestes empreses locals. I ho dic perquè a pesar de les mancances i imperfeccions, aquests mitjans de comunicació són una eina indispensable per construir un poble i la seva identitat.

A tots, enhorabona i endavant.

M. Garcias Salvà

Festa anti-parallamps radioactius

Divendres dia 14 de desembre a les 18 h. a la plaça major de Ciutat hi haurà una gran festa anti-parallamps radioactius.

Coordinadora anti-parallamps radioactius.

Nota de la redacció

L'increment del preu del paper i del cost d'edició d'aquesta revista ens obliga a augmentar el preu de la publicació de 100 a 125 ptes. i igualment haurem d'encarir lleugerament els preus dels anuncis. Recordarem que el preu de 100 ptes. s'ha mantingut des del maig del 1988. A més, la revista ha augmentat considerablement el número de pàgines així com el tiratge.

Confiam que sabreu entendre la necessitat d'aquesta mesura i esperam, com sempre, la vostra col·laboració.

Nòmina viva

El sorteig corresponent al premi de 100.000 ptes. de NÒMINA VIVA del mes d'octubre va recaure sobre la persona del llucmajorer Antoni Roig Garcias, treballador de l'empresa Gori Clar, S.A. Li va fer entrega del xec el delegat de l'oficina de «Sa Nostra», a Lluçmajor, D. Llorenç Clar amb la presència del Gestor de Zona, D. Santiago Oliver. Enhorabona al premiat.

Foto M. Clar

Quintos del 30

Per causes que ara no vénen al cas, aquest peu de foto no va sortir al seu moment. Però, com que més val tard que no mai, hem volgut deixar-ne constància.

El passat mes d'abril es va celebrar un dinar de companyonia dels QUINTOS i QUINTES nascuts l'any 1930, al Restaurant «Es Dau», de Montuïri. Aquest serà el segon any que es celebrarà aquesta Diada i sempre per les mateixes dates (fins d'Abril).

BAR CA'N NADAL

(Nova direcció)
En Jaume i Na Catalina

**Especialitats: TAPES I
BERENARS**

Nicolau Taberner, 36 - Tel. 66 00 43

CLINICA DENTAL

Dr. Ll. Galmés Ferrer

HORARI:

Dilluns, dimecres i divendres (9 a 14)
Dimarts (9 a 13 i 17 a 19). Dijous (9 a 13)
Divendres horabaixa (16,30 a 20 h)

Carrer Major, 77 - Tel. 66 20 17 - LLUCMAJOR

S'Arenal

Nou projecte d'organització funcional a l'associació d'hotelers

Tomeu Sbert

El nou projecte presentat dies passats i que ja funciona a l'Associació d'Hotelers de la nostra zona amb referència a l'equip de treball ha quedat format per Antoni Font, actual vice-president i responsable de l'àrea de promoció, publicitat, assistència a fires, comercialització i altres events especials.

Per l'àrea de seguiment de qualitat de l'entorn, obres i relacions amb l'exterior, ha estat Bartomeu Martí, actualment vocal de la junta directiva.

Per l'àrea de funcionament administratiu, assumptes interns, projecció de curses d'idiomes, campanya «Un Hivern a Mallorca» i altres activitats conseqüents, el màxim responsable és Monserrat Cantallops, actualment ja empleat administratiu de l'Associació.

Recordem que l'Associació es formà l'any 1976 i en són associats la majoria d'establiments de la zona

des de Son Verí a ciutat Jardí. I si la indústria hotelera és la més important és cosa de cuidar-ho amb tot esmen.

Té per objectiu la promoció i planejament turístic i la dignificació i defensa dels preus, elaborar estudis diversos, fomentar i mantenir relacions públiques encaminades a oferir una imatge real enquadra dins la pròpia realitat socio-econòmica espanyola, mallorquina i de la zona i, en general, qualsevol altra activitat d'estudi, finançament o operativitat relacionada directament amb la indústria turística.

La reorganització de treball dita abans obeeix a la necessitat sorgida degut a la inesperada mort del gerent Ramon Codina, aquest estiu passat. La presidència de la junta coordina està encapçalada per l'hotelier Josep Oliver Marí.

NOTÍCIES BREUS

-Pere Gost, ex-porter del Real Mallorca i que va jugar tres temporades en el Celta de Vigo, a Primera Divisió, és el nou entrenador de l'U.D. Arenal des de fa dues setmanes. L'equip ja ha començat a escalar posicions.

-Ruben Fermin Risso Cal, nou president de l'Associació de la 3ª Edat de S'Arenal (carrer Vicària), ens digué que volen formar un coro musical entre els associats. Cant a la vista.

-Cada dijous al saló de congressos de l'Associació d'Hotelers s'ofereix un acte cultural musical, formant part de la campanya «Un Hivern a Mallorca».

-Maties Garcias, tinent batle de Cultura i Educació, ens va manifestar que al local cantonada carrers Formentera i Berga, s'Arenal tindrà una nutrida biblioteca pública. Mil cinc-cents llibres per començar.

-Aquest hivern, turísticament, resulta el més fluix dels darrers anys. Quasi tots els establiments hotelers durant el mes de novembre han estat tancats per manca de clients. Esperam que s'animarà.

-Tarta gegant a la plaça Major arenalera. El motiu és que es celebrava el primer aniversari de la fundació del Grup Social Independent (ASI). Ball, actuació musical i diversió.

-Sor Mecè Bauzà Escanelles. Germana de la Caritat, ha retornat a S'Arenal després d'una absència de 16 anys. Aquesta monja havia estat directora del Col·legi Sant Vicenç de Pau i havia tigit una estància continuada de 18 anys. Benvinguda, Sor Mercè.

-El diari quinzenal arenaler «S'Arenal de Mallorca» en el darrer número (1-12-90) publicava una interessant entrevista amb el conseller d'Indústria i Comerç, el llucmajorer Gaspar Oliver i Mut. S'Estale-

**SANEAMIENTO
CALEFACCION**

GABRIEL OLIVER

**INSTAL·LACIONS SANITÀRIES
CALEFACCIO
ENERGIA SOLAR**

Exposició i Vendes: C/. Born, 2 - Tel. 66 06 52
Taller: Mollà, 26 - Tel. 66 16 37 - LLUCMAJOR

VETERINARI

G. Rubí Güells

Cl. Sant Miquel, 46 - Lluçmajor
Tel. 66 02 30 - 26 14 71

lla, Ses Fontanelles, Llucmajor, Madrid, Europa...

-El nou Club de petanca Bar Cabrera va camí de l'ascens de categoria. Imbatuts i destacats en la classificació general. El president, Miquel Villalba i el president honorari Francisc Moll diuen que això no acabarà així. Van inflats de contents; ell i tota la plantilla.

-Es celebrà el «V Torneig Tennis S'Arenal». El campió absolut individual és Rafel Luna de Rojas. Campions per parelles, Miquel González i Rafel Luna. Premi de consolació per a Guillem Servera.

-Dies 17, 18 i 19 d'aquest mes de desembre, «Cançons de Nadal» a l'Església Parroquial de N^a Sra. de la Lactància. Hi participaran alumnes de totes les escoles de S'Arenal.

-Anunci de cobrança. Des del dia 10 al 21 de Desembre es cobraran les

contribucions i arbitri municipal de la part llucmajorera. També l'impost de la recepció de Badia Blava. Horari, des de les 9 hores a les 13. Local: cantonada carrer Formentera i Berga.

-El Pare Joan Llabrés Ramis, de la Porcincula, fou guardonat amb la «P» de populars de Radio Popular (Cope). La distinció obeeix en particular a la intensa tasca en el món de la cultura, sobretot pel que respecta al museu, ja que ell és el cap visible des de la fundació.

-Domingo, el davanter de l'U.D. Arenal, ja duu aconseguits nou gols aquesta temporada. És el segon dels jugadors de III Nacional Balear. El primer és Hormaechea de l'Eivissa.

-I fins dintre d'una mesada, estimats amics. Bones Festes de Nadal i Millor Any Nou!.

S'Arenal capital de la mediterrània turística espanyola

Durant els dies 3 i 4 d'aquest mes de desembre, S'Arenal s'ha convertit en una espècie de capital turística de la mediterrània, ja que, a l'Auditori del carrer Marbella han tingut lloc unes jornades del Turisme Receptiu Espanyol, tot encaminat a cercar solucions per a la crisi del sector turístic.

Han assistit representants de Catalunya, València, Múrcia, Andalusia, Illes Canàries i Illes Balears. Les conclusions foren traslladades al Ministeri de Turisme, Transports i comunicacions, Josep Barriónuevo, a Madrid.

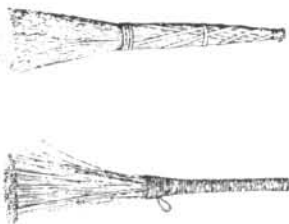
Josep Forteza-Rey fou un dels principals coordinadors, i, entre moltes altres coses va dir: «No podem caure dins la trampa o llosa de convertir aquests debats en un enfrontament entre l'Administració i els empresaris».

Antoni Tarabini va manifestar: «És la primera vegada que les Comunitats Autònomes ens plantejam un pla consensuat i la seva importància és clau per al futur del sector».

Antoni Costa, diputat, digué: «El Govern Espanyol declararà properament el turisme com a sector estratègic». I altres personalitats apuntaren a la necessitat que els problemes del turisme siguin analitzats en un gran Pacte d'Estat amb la participació de tota la societat.

T. Sbert

Exposició de l'obra de palma a Llucmajor

Durant les properes festes de Nadal serà instal·lada a Llucmajor (Sales de la Rectoria, baixos) una interessant exposició, «L'obra de palma», mostra d'una artesanía en vies d'extinció pels canvis socio-econòmics que els darrers decennis ha experimentat la nostra societat, bàsicament agrícola i preindustrial, però configurada avui com a una societat de serveis.

Es tracta, efectivament, d'un exhaustiu recull dels productes derivats de les palmes i confeccionats sempre amb uns procediments artesanals i sovint familiars. Malgrat Llucmajor no sigui terme productor de garballons, planta d'on es coneixien les palmes (aquests termes són Artà, Capdepera, Pollença i Andraitx), tota la gent llucmajorera d'una certa edat sap fer llatra i, fins i tot, confeccionar alguns dels productes que se'n deriven.

Per això aquesta exposició evocarà per a molts el record de tantes i tantes d'hores passades fent llatra, testimonis d'uns temps passats, que mai han de desaparèixer del tot per ésser una part de la nostra identitat i de la nostra història i perquè contenen uns valors ben positius (què mereix ésser valorat millor, una rotllada de gent fent llatra i xerrant o un grup de

Llatra de senalleta

Llatra de senalla

Llatra teixida

Llatra o llatra de capell

Llatra de senalleta amb brins de color

Llatra calada

Llatra amb puntes o corona de rei

Llatra amb puntes de tres brins

Llatra amb puntes de quatre brins

Llatra amb puntes

Cuquet

gent embadalida mirant la televisió boca closa?). Per a alguns serà motiu de curiositat o d'interès, i tal vegada remourà l'aprenentatge d'aquesta artesanía i treballs posteriors.

Aquesta exposició, que ha sorgit al si del Museu Regional d'Artà, és propietat de la Caixa d'Estalvis de Balears, «Sa Nostra» i ha rebut el suport de la Conselleria de Comerç i Indústria. A Llucmajor ha estat promoguda, a més de per la Delegació de «Sa Nostra», per l'Ajuntament i per la Fundació Cultural Prefama. Un vídeo i una carpeta de material gràfic expliquen tot el procés d'elaboració d'aquests productes, completant així l'exposició.

La inauguració serà dia 16 de desembre, diumenge, a les 12'30 hores, i durarà fins dia 26, Segona Festa de Nadal. En principi, es destinaran els dies festius i vigílies al públic, reservant els dies feiners per a Centres Educatius i Associacions.

Serà una avinentesa única per fruit d'una variada i riquíssima mostra de beaces, bosses, bresos, capells, carteres, cistelles, cofinets, cordes, covos, cucales, estorins, graneres, graneretes, llatres, llevadors, maletes, maletins, morrions, paneres, sàrries, senalles, senalletes, traves, ventadors, etc...

Un segle fabricant il.lusions

La firma llucmajorera Gregori Clar gaudeix d'un reconegut prestigi en el calçat femení.

L'empresa Gregori Clar, S.A. acaba de cumplir cent anys, ja que es va donar d'alta a Indústria el 1890.

L'empresa, ubicada al Passeig Jaume III, representa un important capítol de la història de la indústria del calçat a Lluçmajor; cent anys d'activitat ininterrompuda i sempre dedicats a la fabricació de calçat feme-

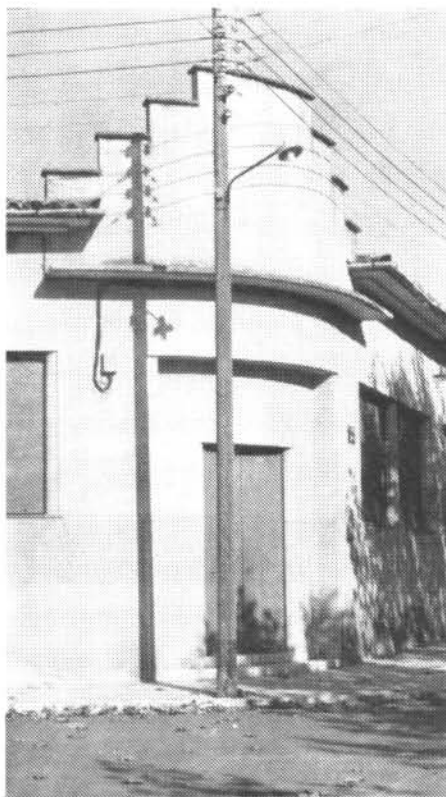
ní, amb etiqueta de qualitat, són els arguments i garantia d'una firma que, en mans de la mateixa família, li han permès de sortejar les crisis i continuar endavant quan moltes altres s'han quedat en el camí. Tot pareix indicar que els inicis de la indústria del calçat a Lluçmajor se situen en 1880. Són cent anys fabricant il.lusions.

Gregori Clar recordava a les planes de «La Almudaina», el 1952, com el llucmajorer Joan Mir Tomás, en els seus freqüents viatges a Cauba va poder apreciar com eren de cobdiciades les sabates mallorquines i va aconseguir convèncer amb els seus arguments en Joan Catany, qui va instal·lar el primer taller, i aquesta circumstància li concedeix l'honor de ser el fundador i iniciador d'aquesta indústria a Lluçmajor.

Un dels seguidors immediats fou Pere Antoni Clar, fundador de la firma, ara centenària. Una saga que continuaria endavant en successives generacions, i el 1965 va passar a ser una societat anònima, sens perdre l'etiqueta d'empresa familiar. Durant els cent anys d'existència, el seu personal laboral ha oscil·lat entre les dues-centes i les vuitanta persones, actualment són cent deu les persones que treballen a l'empresa.

A finals del segle passat i principis de l'actual la confecció de calçat totalment a mà a base del conegut cosit «escarpi» i es debutava amb la fabricació d'unes sabatilles per a home i dona, amb un preu de cost d'unes dues pessetes el parell.

Quant a l'horari de treball, el taller o botiga no tenia limitació concreta o definida. Tenia les portes obertes a qualsevol hora del dia, i tant acollia al matiner, el qui assegut a una cadira de cuir, podia contemplar la sortida del sol, com un altre, no tant matiner que iniciava la jornada laboral més tard, sense horari fixe. Els jornals, a finals del

segle passat, per al treballador del calçat, oscil·laven entre els quatre i els sis reals, o sigui d'una a una cinquanta pessetes.

La firma Gregori Clar ha protagonitzat una constant renovació al llarg dels seus cent anys. Una modernització i actualització que, com diuen els seus responsables, s'ha produït sempre de forma escalonada i sense sobresalts des del primitiu i originari petit taller o «botiga» passant per la primera maquinària especialitzada, fins arribar a la informàtica. Fotografies antigues de les dependències són testimonis d'un procés que podríem dir que va iniciar amb la tasca d'ensenyar operaris, un darrera l'altre, el funciona-

ment de les primeres màquines aco-llides amb recel pels treballadors.

Màquines tradicionals de la indústria del calçat, les quals, en el seu moment, suposaren un pas important i qualificat, tant en la producció com en la qualitat del producte: el parell de sabates; però que ara queden molt lluny de l'actual tècnica de l'ordinador i de les moderníssimes unitats que programen la seva pròpia actuació quan l'operari li adapta el model sabata que s'ha de confeccionar.

Una renovació tecnològica que sense cap dubte, ha possibilitat la supervivència de la firma. No solament es pot parlar de supervivència, s'ha d'afegir la competitivitat, la qual, acompanyada d'una notable qualitat, ha propiciat que els parells de sabates de Gregori Clar siguin presents a les principals tendes de calçat femení.

Els treballadors i responsables de la indústria celebraren l'aniversari amb un sopar a les pròpies dependències de la fàbrica, on també se sumaren uns cinquanta jubilats. Llorenç Sastre va recordar els inicis de l'empresa amb especial menció al seu caràcter familiar, en el fet que vàries generacions d'una mateixa família han treballat i treballen a les dependències del P. Jaume III. Tots els assistents reberen un record d'aquest acte.

Aquesta celebració va suposar només un petit, però important parèntesi, ja que a l'endemà, la fàbrica prenia de nou la normalitat.

Francesc Verdera

Nous establiments comercials a Lluçmajor

Enguany s'han anat obrint una sèrie d'establiments comercials i d'altres han fet importants reformes. Aquí

en teniu una mostra.

A tots els desitjam èxits per molts d'anys.

Forn i Pastisseria Can Paco (C. Bisbe Talxaquet, 20)

Centre dietètic Naturista (C. Esperança, 21)

Esparteria Born (C. Born, 17)

Jovent (Plaça d'Espanya, 34)

Es Torn (Ronda Migjorn, 152)

Phildar (C. d'Es Vall, 140)

Colorins (C. d'Es Vall, 107)

Monserrat (Plaça d'Espanya, 49)

Maria Moranta, Moda (C. Born, 9)

Clarissa (C. Born, 9)

Don Pantalón (C. Bisbe Tàrradellas, 70)

Sa Sabateria (Ronda Migjorn, 103)

Centenars de documents han desaparegut. L'Ajuntament ha iniciat la recerca.

L'arxiu expoliat

Durant els darrers trenta-cinc anys l'arxiu de Lluçmajor ha patit un important expoli. Les tasques d'ordenació, tot just acabades, han posat de manifest que 131 valuosos pergamins han desaparegut del 1955 ençà. Si les gestions per localitzar i recuperar el patrimoni perdut fracassen, les autoritats municipals han anunciat que acudirán a la Justícia.

S.L.

L'any 1955 l'historiador J. Lladó i Ferragut féu un primer catàleg documental de l'arxiu de Lluçmajor. L'inventari recollia, entre d'altres escrits, la presència de 151 pergamins medievals i moderns. Després d'acabada la seva tasca l'arxiu caigué en un lamentable estat de deixadesa i desprotecció, només a penes pal·liat per la desinteressada tasca de persones com l'amo En Joan Socies que mirà de posar-hi un poc

d'ordre ara fa una dècada.

En els darrers anys, alguns estudiosos de la nostra història local venien tement la desaparició de molts de documents. Només ara la labor d'ordenació encarregada per la comissió d'educació i cultura de l'ajuntament ha permès fixar amb exactitud el volum de la desfeta.

EL DOCUMENT MÉS ANTIC, DESAPAREGUT

Les pèrdues, si bé afecten moltes castes de documents, són notables en el gruix de papers datats a l'època de la guerra civil i, sobre tot, a l'apartat de pergamins. Dels 150 pergamins inventariats per Lladó i Ferragut, només vint romanen a l'Ajuntament. Entre els desapareguts figura el document més antic del fons municipal: un de datat el 1303. Els vint que queden encara en mans de l'Ajuntament, hi són de miracle

atesa la desprotecció que ha patit durant molts d'anys l'arxiu i les males condicions de conservació dels documents. Ara, l'Ajuntament diu que les peces més valuoses s'exhibiran de manera controlada, però també hem de lamentar que un document essencial —la concessió de Fires signada per l'emperador Carles— penja en unes vases en el despatx —molt accessibles— del batle.

ELS PLÀNOLS DE LA CASA DE LA VILA

No només han desaparegut pergamins medievals. Papers més moderns han estat igualment bestrets de les dependències municipals. La desaparició més nombrosa afecta —segons el «*Diario de Mallorca*»— el grup de documents relatius a l'etapa de la guerra civil. La intencionalitat política, amagar noms, fets, rastres, responsabilitats de la tragèdia pot haver estat —en aquest cas— el mòbil dels pressumptes saquejadors.

Tot i que la llarga durada del pe-

La desaparició de documents de l'arxiu

Un dels objectius de la política cultural de l'Ajuntament ha estat la salvaguarda dels tresors documentals de l'arxiu municipal. En començar la nostra actuació, feia anys que l'arxiu patia desordre i descuirança. Per això iniciàrem una campanya de nova ordenació i catalogació de tots els documents i construïrem unes noves instal·lacions. També creàrem la plaça d'arxiver i bibliotecari perquè pensam que faltava una persona capacitada tècnicament per tenir a punt i al dia les instal·lacions i els materials de l'arxiu.

En tot aquest procés, hi ha hagut un fet negatiu i preocupant: la constatació que, durant una sèrie d'anys, han desaparegut molts de documents històrics. És el cas dels pergamins, que, quan J. Lladó i Ferragut va fer el primer catàleg l'any 1955, eren 151 i ara han quedat reduïts a 20, dos dels quals són dins el despatx del batle. Entre les desaparicions es troba

el document més antic referit a Lluçmajor: un pergamí de 1303.

Com i per què, en 35 anys, s'ha produït aquest expoli de documents cabdals per a l'estudi de la història de Lluçmajor? On han anat a parar aquests pergamins que són propietat de tot el poble de Lluçmajor? On són els materials que informen sobre el temps de la guerra civil?

Demanam la col·laboració de totes aquelles persones i institucions que puguin ajudar-nos a recuperar els documents extraviats. Som de l'opinió que cal retornar-los al seu legítim i únic propietari, que és el poble de Lluçmajor. Sense cap dubte, aquesta col·laboració serà una tasca digna del més generós patriotes locals.

El tinent de batle d'educació i cultura
Maties Garcies Salvà

ríode en què l'arxiu va estar exposat a l'expoli ara localitzat fa difícil precisar en quina època o sota quin consistori el porxo de l'Ajuntament va quedar obert a mans particulars, alguns papers sabem que han desaparegut en anys recents. Un exemple clar és la desaparició dels plànols de la casa de la vila. El projecte arquitectònic de l'actual edifici consistorial, redactats per Miquel Dalmau l'any 1882, va ser reproduït en el Pregó de Fires que l'any 1982 Bartomeu Font i Obrador dedicà al tema. Segons fonts amb accés directe a l'arxiu, aquest document és un dels que han desaparegut. Si això és així, el marge de temps de l'expoli queda en aquest cas, reduït a menys de sis anys.

L'AJUNTAMENT HA INICIAT LES INVESTIGACIONS

És difícil conèixer quines persones puguin ser les responsables de la

massiva desaparició de documents. En trenta-cinc anys l'accés al porxo on fins ara hi havia l'arxiu ha pogut esser regulat de molt diverses maneres, i les polítiques municipals de cultura i patrimoni —si bé fins ara no havien entrat a fons en aquest problema— han pogut esser igualment diverses. De moment, la comissió de cultura de l'Ajuntament ha adreçat cartes a persones i institucions vinculades a la investigació històrica demanant-los la seva col·laboració en la recuperació dels papers perduts. La passa és necessària atesa la possibilitat que fossin investigadors històrics o gent preocupada per la protecció del patrimoni els responsables de la sortida d'alguns papers de l'Ajuntament. Hi ha precedents: Fonts de la Societat Arqueològica Lul·liana ens comentaven que, en una ocasió, es varen veure forçats a canviar les claus de l'arxiu de la institució atesa l'escandalosa proliferació de jocs de claus

entre alguns erudits.

No es pot descartar la bonhomia. El regidor de cultura, Maties Garcies, vol donar un marge de confiança a aquelles persones que, preocupades per l'estat de degradació de l'arxiu municipal, s'enduguessin alguns documents a lloc més segur per garantir-ne la conservació. La contractació d'una professional qualificada per a la custòdia i manteniment del llegat del poble fa improcedent del tot la retenció dels documents.

Si les crides no fessin efecte, el responsable de cultura ha manifestat a diversos mitjans de comunicació —i Ràdio Nacional se'n feia ressò— la seva intenció de posar el tema en mans de la justícia. Aleshores, la mala fe dels expoliadors estaria fora de qualsevol dubte i ja només caldria demanar rigor policial en una investigació que es preveu difícil i exemplaritat en les sancions.

EDICIONS ATÀVIQUES

(1985 - 1990)

1986. Baleigs. Carpeta de serigrafies. L'espigolera folia amb la faldeta i la mirada aixecades. Imatges: Biel Thomàs, Miquel Mascaró, Toni Garau, Maria Ginard, Dolors Mir, Pere Bennàsar. Textos: Joana Artigues, Pere Torrens, Joan B. Garau, Miquel Bezares, Miquel Cardell, Margalida Pons, Rafel Creus, Blai Bonet.

1987. Cos de Calitja. Una sirena que es menja la coa. Imatges: Biel Thomàs, Toni Garau, Miquel Mascaró, Maria Ginard, Patrick Asquith, Emma Waters. Text: Miquel Bezares.

1988. Territori d'Incògnites. Geografies del diseg. Imatges: Biel Thomàs. Text: Damià Pons.

1988. 3x7=21 Cercles. Carpeta de serigrafies. Poesia visual i plàstica textual. Imatges: Jaume Falconer. Textos: Esther Llopart.

1988. Lliquen Saur. Carpeta amb serigrafies i camiseta. Tractat de l'amor i imatge visceral. Imatges: Rafel Joan. Text: Arnau Pons.

1990. Indicis. Carpeta de dibuixos i poemes. Un tritó desesperat que se cerca les cames. Imatges: Biel Thomàs. Textos: Miquel Bezares.

1990. Instamàtic. Molt penjat, al ventre de la balena hertziana, algú somnia fragments d'un ritual de mort. Imatges: Dolors Mir, Patxi Echeverría. Text: Miquel Cardell.

Les aigües residuals

L'etern problema del nostre poble

Redacció.

La conversió del nostre poble en un poble modern on se poguessin eliminar els pous negres i femers, fou una tasca empresa pel batle Sr. Gabriel Ramon i que si bé és ver que les intencions eren bones no ho foren tant les realitzacions. Recordem que l'empresa que va aconseguir la realització de les obres «Dragados y Construcciones» va tenir el poble cames enlaire durant uns dos anys i que, a més, una vegada acabades les obres, no funcionaren bé. Malgrat això, el nou batle, Sr. Miquel Clar, les acceptà com a bones, cosa que ens va costar uns 40 milions de pessetes més dels estipulats, ja que el canvi de les unions de les acometides de les aigües netes anaren a càrrec de la tresoreria municipal.

El projecte de sanejament d'aigües es va fer del tipus que junta les aigües fecals amb les de pluja. Aquest va esser el gran fracàs del projecte, ja que els dies de molta pluja, la depuradora, encara que funcionàs correctament no seria suficient. La solució que trobà Don Ramon, la de tirar les aigües brutes i de pluja a l'avenc del camí de S'Àguila amb el conseqüent perill de contaminació de les aigües del subsòl, no ha estat una gran solució. Ja que se va fer aquesta gran obra per evitar que el femer contaminàs la cisterna, ara el gran pou negre comú està contaminant la cisterna comuna: l'aigua que per filtració ens arriba de la mar.

De tots és sabut, i molts ja ho han sofert personalment o en els seus vehicles, els trastorns que causa els

dies de forta pluja, les inundacions dels camins de Cas Busso i de S'Àguila. Aquest darrer ja és conegut entre els usuaris amb el món del «camí de sa merdera», ja que, quan l'avenc no pot recollir el cabal d'aigua que hi va, la merda arriba passat l'aljub de Bennoc al qual contamina.

Cap dels ajuntaments democràtics no ha fet res per millorar el sanejament de les aigües del poble. No deu esser rendable electoralment?. Per ventura no, però és una necessitat que cada dia que passa més s'agrava, ja que, noves circumstàncies s'han afegit a aquest desgavell.

El càlcul del cabal d'aigua que

havia de suportar les canonades comunes de les aigües brutes i de pluja es va fer amb deficiències ja que és major la quantitat d'aigua que hi va que la que pot recollir degut que la gent ja no recull aigua del carrer i poca de la teulada i que el règim de pluges ha canviat, i hem passat de poca pluja i en poca intensitat a molta i en poc temps cosa que, a més de convertir els camins abans esmentats en verteders «torrents merdosos» degut al sobre-asfalt que ha pujat els nivells dels carrers, les inundacions de cases, cellers i portasses està a l'ordre del dia; però no acaben aquí els mals. Darrerament, amb aquestes grans pluges, és tanta la manca de capaci-

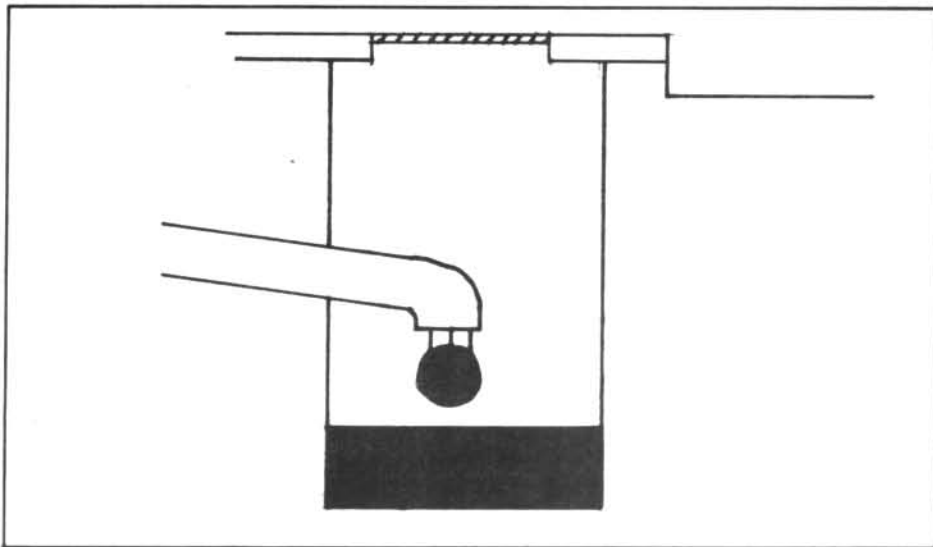

Historiador Terrasa, 37
Teléfono 66 04 69
LLUCMAJOR (Mallorca)

**FOTO ESTUDI
REPORTATGES
FOTOGRAFIA INDUSTRIAL
I PUBLICITARIA**

C/. d'Es Vall, 21 - Tel. 66 00 29

Torreta amb bola

tat dels conductes de certs sectors del poble que, degut a la pressió que sofreixen pugen tant de nivell que fan botar les comportes metàl·liques dels carrers i, si no ho aconsegueixen, empenen el conducte particular dels desguassos de les aigües brutes per alleugerir la pressió, convertint les clavegueres de les clastres i les tronetes d'aigües brutes en el contrari del motiu pel qual estan fetes, convertint-les en conductes d'entrada de les aigües brutes del carrer a les cases. Les perso-

nes afectades per aquestes inundacions es veuen obligades a vigilar l'estat del temps, i encara no veuen boira sospitosa quan van a a seva a tancar les conduccions per evitar tan desagradable invasió.

En algunes cases han hagut de fer obra per evitar que, una vegada tancada la sortida d'aigües dels patis interiors on hi van les aigües de pluja, no siguin aquestes les que els omplin la casa.

Una possible solució transitòria al problema podria ésser: posar al des-

guàs que cada casa té damunt la seva voravia, un tub amb un colza on s'hi pengi una boia o una pilota que permeti la sortida d'aigua, però que, quan pugi massa el nivell de l'aigua de la canalització del carrer, pugi i tapi el conducte impedit l'entrada de tant desagradable fluït.

Malgrat les solucions casolanes que hem esmentat, creim que seria bo que les persones afectades fessin les passes pertinents per veure si els mals que un deficient funcionament d'un servei municipal d'aigües els causen, han de ser sufragats per ells, per l'empresa concessionària o l'Ajuntament, i, si les despeses de les solucions esmentades o altres han d'anar a càrrec d'ells o dels responsables d'aquest mal servei.

De totes maneres creim que no se resoldrà el problema mentres que no s'agafi el bou per les banyes i es posi en marxa la depuradora així com és degut i no es tirin aigües sense depurar al subsòl, cosa que implica necessàriament una doble conducció d'aigües per dins el poble, la d'aigües brutes i la de pluja, ja que no hi ha depuradora suficient perquè en unes poques hores pugui resoldre el problema de les greus pluges que estam sofrint.

Sobre la informació equivocada d'en Joanet i els set missatges

El mes passat, darrera el pseudònim En Joanet i els set missatges, qualcú va fer uns comentaris sobre la decisió de comprar uns solars per ampliar el Camp Municipal d'Esports. No és la meua intenció ara entrar en el fons de la discussió (el preu pagat pre aquests terrenys), sinó fer avinent que tant en Joanet com la seva tractalada de missatges, quan s'han posat a fer de periodistes-opinadors (ep!, això sí, ben amagats darrera la roca!), s'han equivocat i han informat malament. Com a mínim quan han volgut fer referència al vol del PSM durant el ple on es va decidir aquesta compra. Dic

això perquè la veritat és que com a regidor d'aquest partit, i davant els dubtes que es plantejaven sobre l'operació de compra a darrera hora, vaig optar per l'abstenció.

És evident que tothom qui vulgui pot estar d'acord o no amb aquesta o qualsevol altra postura política. Ara, allò que no crec que sigui admissible per a qualcú que pretén fer periodisme d'opinió és la desinformació que pateixen en Joanet i tots els seus missatges auxiliadors, i les incorreccions que transmeten cap als seus possibles lectors. Es veu que entre tota la cort de missatges a sou

que té en Joanet (recordau la rondalla: en Bufim, en Forcim, en Corrim, etc.) no n'ha llogat cap que s'anomeni n'Informim. Si haguera estat així, l'hauria enviat al ple del mes de juliol o li hauria fet llegir l'acta corresponent.

A partir d'ara, en Joanet, llogarà també un missatge anomenat Rectifiquim?, ¿O no ampliarà plantilla i, quan el vegem fer articles d'opinió, haurem de dir allò tan conegut: «eren set que l'aguantaven i encara...etc, etc?»

Maties Garcias

El CIJ informa... Avui parlarem del CARNET D'ALBERGUISTA (REAJ)

Els albers juvenils són instal·lacions d'allotjament temporal destinades normalment a joves. A grans trets, són el lloc ideal per al desenvolupament de tot tipus de programes d'activitats juvenils, tant a l'Estat Espanyol com a la resta del món. Per a la utilització d'aquest tipus d'instal·lacions, tant les adscrites a la REAJ («Red Española de Albergues Juveniles») com a la JYHF (Federació Internacional d'Albergs) es precisa la presentació del **carnet d'alberguista**.

Aquest carnet permet l'accés a qualsevol dels 100 albers existents a l'Estat Espanyol i a qualsevol dels 5000 que hi ha arreu del món. El carnet d'alberguista no presenta una sola modalitat sinó que hi ha sis possibilitats

segons la situació i característiques del demandant.

- carnet per a menors de 26 anys
- carnet per a majors de 26 anys
- carnet familiar
- carnet de grup
- i carnet per estrangers

Per a tramitar el carnet d'alberguista s'ha d'anar a TIVE al carrer Venerable Jeroni Antich n° 5, baixos, de Palma. Si voleu més informació sobre aquest carnet podeu acudir al CIJ o telefonar al 66 25 12.

Joana Mª Xamena
Centre d'Informació Juvenil

PEGASO

TALLER AUTORITZAT

ANTONI ROSSELLO RAMIS

Carrer Navarra, 4-6 - Tel. 66 09 28

RESTAURANT

GRAN VIA

NOCES - BANQUETS - COMUNIONS
I BATEIGS

Informació: Tel. 66 03 17 - LLUCMAJOR

Restaurante - Asadors
de
LLUCMAJOR

Avd. Carlos V
 Esq. Carretera Campos
 Teléfono 66 25 26
LLUCMAJOR
 (Mallorca)

PISCINA, TERRASSA
I MENJADOR D'ESTIU

Especialitat en carns al forn
i a la brasa

LOCAL PER A NOCES I
COMUNIONS

XERRADES DE CAFÈ

Cultura amb xocolata

-Què tal, què passa pel poble?

-Home, crec que si el miram d'una manera o de l'altra, ens podem enganar de cap a peus.

-Això és molt interessant, veiam explica't!

-Idò mira, estones, Lluçmajor sembla un poble mort, però si t'entretens voltant pel casc urbà, veuràs que moltes cases s'estan renovant i d'altres, les fan de bell nou.

-Sí, ja ho he notat, ara que ho dius, i és bastant sorprenent, perquè avui el ram de la construcció fibla...

-Sí, els jornals estan molt cars i tota la resta també.

-No semblava que els llucmajorers tenguessin tants de doblers...

-Jo crec que varies coses donen aquest moviment constructiu, una és que molts estrangers ara es dediquen a comprar cases a Mallorca, i Lluçmajor no es cap excepció, i una altra és que molts de llucmajorers treuen els milions que tenen per por d'Hisenda.

-Idò digues que els sortirà el tir per la culata, perquè amb la bomba de la renovació del Catastre, entre el que haurem de pagar de contribució i la declaració de la renda, més ens valdrà anar a lloguer.

-Això ha estat una patinada del Solchaga, que quasi li costarà la dimissió, ja ho veuràs...

-Deixa't de romanços, el que és cert és que el govern necessita cada dia més doblers per pagar els aturats, i els altres, cada vegada més nombrosos, dels que fan feina per l'Estat.

-Que, de vegades, també es pot dir que es troben aturats, perquè no tenen res per fer.

-Bé, no serà pel nostre departament de Cultura, que

no s'atura de fer i d'organitzar coses...

-No és estrany, idò, que li hagin posat un ajudant responsable...

-És que no s'aturen, perquè cada setmana hi ha actes culturals.

-És ben vera, i si actualment no alçam el nivell cultural del poble, és que ja no hi ha remei.

-Sí, entre conferències, funcions i concerts, setmanes de teatre i altres del mateix caire, estam ben servits.

-Ben pensat, mai no havíem tengut tants grups culturals i recreatius com ara, perquè tenim tres grups de Teatre, una Coral, una Banda de Música, Banda de Cornetes i Tambors, ràdio i televisió...

-I tot, completament gratuït!

-Home.... això de gratuït és molt discutible, perquè estan organitzant una anada a Palma, a l'Auditori, per escoltar un concert de l'Orquestra Simfònica Ciutat de Balears, amb solistes i cor, que interpretarà l'oratori «El Mesies», i acabarà amb una xocolatada a Can Pelín, i costarà mil pessetes.

-No ho trob car, i també crec que és una bona idea, perquè pens que si a tots els actes culturals donassin xocolata i ensaïmades o xurros, serien més concorreguts.

-En aquesta funció només parlen de xocolata... res d'ensaïmades ni xurros...

-Mem si ens donarien xocolata tota sola per mil pessetes...

Un que escoltava

CARNISSERIA ■ XARCUTERIA

ZANOQUERA
GARCIA

Plaça Espanya, 62 - Tel. 66 13 02
LLUCMAJOR (Mallorca)

TALLER MECANICO
NOGUERA

DEL MOTOR I DE L'AUTOMÒBIL

Pedro Noguera Ensenat

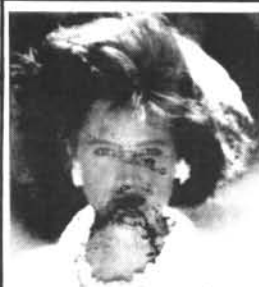
Servei Automòbils

C/. Ripoll, 30 - Tel. 66 22 13

Moto S.A.

EL SALO DE PERRUQUERIA
I BELLESA DE LES

GERMANES
PUIGSERVER

ELS OFEREIX EL SEU HORARI:

De dimarts a divendres

de 9 a 12 i de 15 a 19

i els dissabtes de 9 a 19

C/. Orient, 8

Tels. 66 20 08 - 66 11 12

LLUCMAJOR

va d'energia, abús d'aliments, increment dels transports...

Posa qualche cosa de la teva part perquè el planeta pugui celebrar molts més nadals sense ressentir-se'n:

-Decora ca teva de manera senzilla. Utilitza els elements tradicionals mallorquins: neules de paper, taronges, magranes, ametles...

-No utilitzis llumets en el teu betlem o en el teu arbre.

Nadal

Les festes de Nadal són, segurament, les més celebrades de l'any. Això no vol dir, però, que durant uns dies poguem oblidar en massa els nostres costums ecològics. Hem de pensar que la majoria de la gent celebra aquestes dates i la societat de consum les ha aprofitades fins al darrer detall: menjar, decoració, roba, regals...

Nosaltres podem celebrar unes magnífiques festes ben barates i divertides i aprofitar per educar correctament els nostres fills. No podem oblidar les persones que en les mateixes circumstàncies no tendran la més mínima comoditat ni els aliments imprescindibles. Tampoc podem oblidar el mal que totes aquestes pardaleries poden fer al planeta: deforestació, demanda excessi-

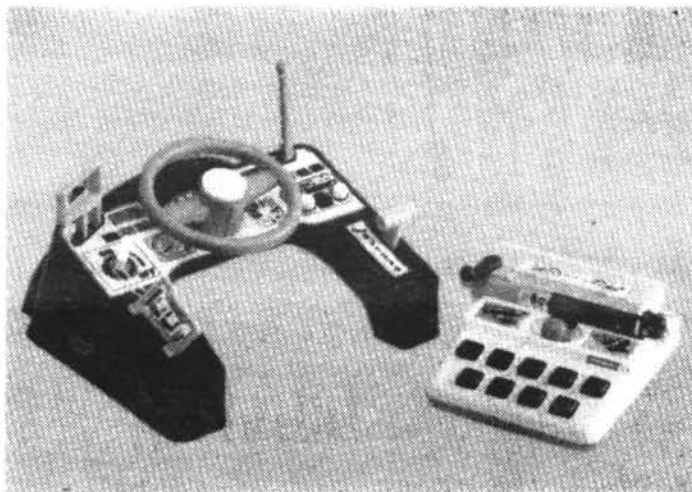
-Pressiona el teu ajuntament perquè redueixi o elimini la il·luminació de Nadal cercant altres alternatives.

-No vagis a cercar verdet ni moltes per a fer l'herba del teu betlem. Pensa que hi ha massa gent que pot tenir la mateixa idea.

-No tallis arbres indiscriminadament ni en compris que siguin tallats, cosa que representarà la seva mort segura.

-Deixa tranquil·les les arboces, l'herba de pastor, l'estepa i totes les altres plantes que tenen la desgràcia d'esser hermoses.

-Intenta diversificar els menjars. No vulguis sempre els elements típics de cada diada.

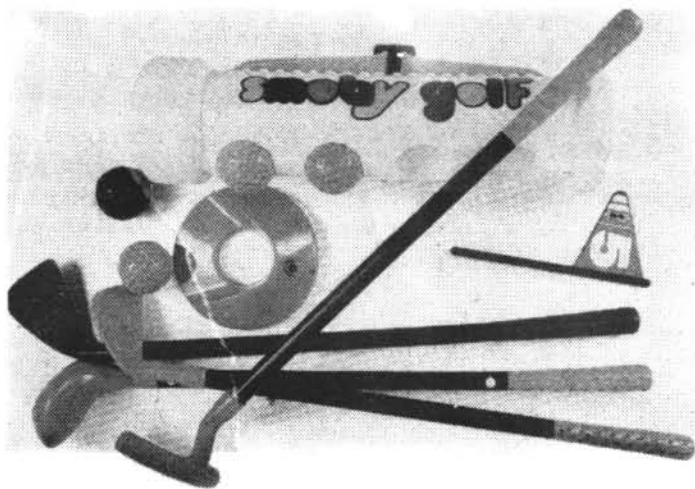
-Si vols menjar típic, intenta comprar-lo alguns dies abans per no patir les fluctuacions del mercat. De tota manera, no acceptis pagar un preu excessiu.

-Prepara els teus torrons, els teus farcits i les teves coques de Nadal i així no estimularàs la indústria ni incrementaràs el transport.

-Procura jugar i passejar amb els teus fills durant les festes de Nadal i que no es passin el dia davant la TV. és l'única manera de no caure en la publicitat pensada especialment per ells.

-Compra poques joguetes. Intenta que siguin educatives, instructives i adequades a l'edat de l'al·lot i que estimulin la seva creativitat.

-Tria les joguetes de fusta i de metall que es poden arreglar i duren molts d'anys. Rebutja el plàstic.

-No caiguis en el joc masclista de les joguetes. No triïs les joguines segons el sexe dels teus fills.

-No acceptis pagar un preu excessiu per un dinar o un sopar en dates especials. Pots fer la festa a casa teva i després sortir a prendre quelque cosa. Pensa que són els pitjors dies de l'any per anar pel mig.

-No compres roba de festa i cosmètics que no duràs mai més. Et farà nosa dins l'armari i no haurà tengut altra rendibilitat que la buferia del Cap d'Any.

Els regals

La societat actual necessita produir constantment encara que no tenguim recursos energètics o no sàpiga què fer amb els residus.

Dins aquesta carrera accelerada ha creat el món dels regals amb un important aparell publicitari al seu darrere: televisió, premsa, ràdio, tanques, revistes... En aquest sentit, s'han institucionalitzat una sèrie de dates estúpides: dia de la mare, dia del pare, dia dels enamorats... i les seves conseqüents campanyes. Encara ara, però, la reina per excel·lència de totes les festes és Nadal.

Nadal és un dia típic però s'hi han introduït tradicions que no ho són: el sopar de la Nit de Nadal, l'arribada d'un tal Papà Noel, el ball, «cotillón» i horterada de Cap d'Any -amb reïm i etiqueta- i una allau incontrolable de regals pels Reis.

Els Regals representen un dels grans perills del Nadal perquè fomenten la societat de consum, el transport de mercaderies, el consum energètic, la producció de paper, el comerç a gran escala, el poder de les multinacionals...

Hem de tenir, per tant, algunes consideracions al respecte:

- Regala només quan ho creguis imprescindible.
- Fes regals senzills, útils i duradors.
- No compres res perquè estigui de moda o per sortir del pas.
- No emboliquis els regals amb papers, cintes i llaços. No és necessari tudar paper.
- No compres coses de plàstic que es ropen fàcilment i no es poden reparar.
- NO triïs les colònies, els regals de cosmètica ni els aparells elèctrics perquè són directament perjudicials per al medi ambient.

-Tria coses fabricades com més a prop millor. Millor si són de Mallorca i així evitem el transport.

-Rebutja els productes fabricats al Japó, Taiwan, la Xina.. encara que siguin barats, són molt costosos de transport i són, sovint, fruit de l'explotació laboral dels treballadors.

Gent de la vila

«Ràdio Espigolera» ja té un any

Dia nou d'aquest mes de desembre ha estat el primer aniversari de «RADIO ESPIGOLERA» encara que la festa es celebrà un poc abans, el dia 6.

Amb motiu d'aquesta celebració vàrem decidir d'entrevistar dos fundadors i capdavanters d'aquesta entitat: Joan Mora, director de la Ràdio «Espigolera» i Antoni Homar, coordinador de programes.

UNA RÀDIO INDEPENDENT

-Com vos vàreu iniciar en la tasca de «fer» ràdio a Lluçmajor?

-Vàren ser unes circumstàncies un poquet rares (contestà J. Mora). Hi havia una sèrie de joves que cerquen coses per fer a Lluçmajor i sembla que es vàren entrevistar amb uns de la ràdio de Montuïri (R. «Murta»). Aquests els varen deixar una emissora i algunes coses més i un dia que jo passava pel Lloc Sagrat en vaig trobar una partida, n'hi havia a dalt del campanar, uns escoltaven, feien proves i me varen parlar de muntar una ràdio i me vaig oferir a treballar amb ells, a ajudar-los en allò que pogués. Després d'una reunió que vàrem tenir a c'an Toni Homar, els vaig dir que jo tenia aparells per muntar la ràdio i vaig aportar, diríem, la part tècnica.

-Quins aparells vàreu muntar?

-Una emissora, que és la que funciona actualment, té molt poca potència perquè la meua idea era que no molestàs a ningú, que no sortís del poble, ja que totes aquestes coses (ràdios i televisions locals) són tolerades però no entren dins la legalitat. Vaig aportar també dos tocadiscos, i ens vàren deixar un mesclador i després d'una sèrie de condicions del local començarem les proves radiofòniques i a poc a poc, hem anat emetent fins en aquests moments.

-Ereu molts, al principi?

-Erem vuit o nou i vàrem pensar

a constituir-nos com a grup, com a entitat. Una espècie de Gestora i vàrem anomenar un parell de càrrecs: director, tresorer, secretari...

Después de les votacions, el càrrec de director va recaure sobre mi, encara que no en feia comptes perquè considerava que hi havia altres persones més capacitades.

Sobretot el que faig és encarregar-me, com he dit abans, dels aspectes tècnics; som funcionari del Ministeri de Transports i Comunicacions i per aquesta raó sé una mica sobre aquest tema.

-Tenia alguna subvenció, algún tipus de suport econòmic?

-Res. Tot corria a càrrec nostre. Jo havia posat els plats, havia fet el moble. Com que l'emissora és poc potent, la tenim muntada sobre les voltes del campanar i ens donaren 250 metres de fil telefònic per tal de poder pujar el senyal a damunt, vaig muntar l'emissora i per Santa Cànida férem un sorteig de 50.000 ptes. de premi amb paperetes i vàrem treure un parell de doblers per comprar una doble pletina, un mesclador perquè la darrera tempesta ens havia enpanyat el que teníem, vàrem sol·licitar el telèfon i un aparell que seveix per si algú telefona a l'emissora pugui sortir en antena.

Després he de dir que els germans Mòjer es varen oferir condicionar-nos l'estudi i en estar llest quedarà molt bé i val un parell de cents de mils de pessetes.

SABEM QUE ENS ESCOLTEN

-Per què o per a qui, aquesta emissora?

-Nosaltres estam oberts a tothom que hi vulgui participar. L'emissora és del poble i per al poble. La idea és aquesta; jo, quan vaig sortir elegit com a director vaig posar algunes condicions i vaig dir que muntaria l'emissora perquè marxàs bé sempre que no es polititzi o que no tendeixi cap a una ideologia determinada, marxarà. Tot d'una que això no es compleixi, jo agafaré tot el que és meu i els altres faran el

que voldran, però jo no hi vull ser inclòs. Maldament sigui ubicada als baixos de la Rectoria, no té res a veure ni amb el Rector ni amb cap tendència política. Una vegada va sortir un programa una mica polèmic, vàrem considerar que no estava dins les nostres maneres de pensar, a mí personalment, de Palma me cridaren l'atenció i molt bonament vàrem dir a les persones responsables que no es repetís. Això no es tracta de censura però hem de ser seriosos en el que feim.

La ràdio de Lluçmajor no està pensada per escoltar música. Un no pot esperar escoltar un bon disc per aquesta ràdio perquè no està per això, la música així perd qualitat. És una ràdio pensada per donar a conèixer notícies, personatges, totes aquelles activitats relacionades amb el nostre terme. Tota notícia, per petita que sigui, és interessant per aquell poble determinat, perquè a la gent li agrada saber què passa.

HI HAURIA D'HAVER MÉS COL·LABORACIÓ PER PART DELS JOVES

-Durant aquest primer any d'emissió, quina ha estat la resposta del públic?

-Ràdio «Espigolera» s'escolta a Lluçmajor, tenim constància que la gent li agrada; hi ha bastanta participació per part del públic (telefònicament i a través d'alguns concursos que hem organitzat) i pensam que la resposta ha estat molt positiva. Que hi hagi 25 o 30 cridades telefòniques en un matí significa un percentatge important d'oients. Sobretot un se n'adona en no sortir; quan hi va haver la darrera tempesta que ens va espenyar alguns aparells i l'emissió no va ser possible en la seva totalitat, la gent se'n va tèmer i això és bon símptoma.

-A què ve el nom d'«Espigolera»?

-Segurament en tenc la culpa jo (continua en J. Mora). Teníem una sèrie de noms possibles, noms vinculats a Lluçmajor, com «Es Puig de Ses Bruixes», «Gràcia» i va sortir també el de Ràdio «Espigolera», per mor de l'estàtua de la placeta del Convent i del poema de Maria A.

Joan Mora, director de Ràdio «Espigolera» i Antoni Homar, coordinador de programes.

Salvà. És un mot molt llucmajorer i abans del funcionament oficial del 9 de desembre, fèiem proves i jo des de ca nostra me comunicava amb l'emissora i sempre deia: «Aquí ràdio «Espigolera» i ja vàrem tenir nom.

-Com ha evolucionat la ràdio durant aquest temps: seccions, col·laboradors, programació...

-La programació no ha variat molt (ara és en Toni Homar qui contesta), hi ha hagut programes que s'han ampliat perquè el temps era massa curt i ara fa dos mesos ha començat un programa nou que va a càrrec d'en Joan Carles Mòjer i que es diu «Cafè i música»; és un espai musical un tant especial perquè tot el programa va dirigit a música espanyola i cada un dedicat a un cantant en concert o a un grup musical espanyol.

S'HAURIEN DE FER MÉS PROGRAMES CULTURALS

-Quins programes pensau que vos fan falta?

-Jo pens que ens fan falta programes de caire cultural, són els més problemàtics i els més difícils, perquè duen molta feina. Per exemple,

un programa de música és més bo de fer perquè els discs t'ajuden. Consider que es podrien fer programes culturals per la ràdio, per exemple de cara als al·lots, als escolars, concursos. Actualment l'Escola d'Adults està interessada en fer alguna col·laboració a la ràdio i això també pot resultar molt positiu; es tracta de fer una espècie de taula rodona sobre un tema determinat que pugui interessar al públic, temes actuals, que preocupen a la societat en general.

Cada setmana feim una entrevista a un personatge conegut dins el poble i procuram variar la programació al màxim dins les nostres possibilitats.

-Si haviéu de fer un balanç de tot aquest temps, què diríeu?

-Crítiques, creim que n'hi pot haver i a més a més són necessàries, sobretot si es tracta d'una crítica constructiva, que serveixi perquè millorem el nostre treball; ara bé, pensam que el balanç fins ara ha estat positiu. És una emissora que, com hem dit té poca potència, i està previst augmentar-la però s'aturarà abans que no arribar a Ca'n Pastilla, perquè és una ràdio de poble.

Una cosa que ens agradaria i això ho hem de dir és que hi hagués més col·laboradors joves perquè a Lluçmajor hi ha molta joventut i podrien fer més feina en equip.

-I tu, Antoni, quina és la teva funció a la ràdio?

-M'encarrec de fer l'entrevista setmanal, abans en col·laboració amb na Catalina Castell i ara amb n'Antònia Castell (na Catalina està a punt de tenir un infant). Després de l'entrevista feim les notícies, aconseguintes a través del Servei d'Acció Cultural també ens passa notícies i activitats diverses. La feina meua és la de recollir material noticiable, preparar l'entrevista, contactar amb les persones determinades (això també és problemàtic perquè és difícil moltes vegades posar-se d'acord) i a més feim un programa musical

que consider important que és «Música dels anys 60».

Ens agradaria fer altres programes: enquestes, retransmissions en directe d'actes esportius (partits) o de sessions plenàries... en una paraula, arribar al més directament possible a la gent que ens escolta.

Estam contents perquè en començarem nou i ara si no compt malament ja som setze.

-Què ha de fer una persona si vol col·laborar o fer un programa de Ràdio «Espigolera»?

-Senzillament posar-se en contacte amb nosaltres i parlar-ne o gravar una cinta (portar una maqueta) del que pensa fer i mostrar-mos-ho.

-Quin és l'horari de programació?

-El dissabte a les 10'30 «JUKE-BOX» amb Juanjo Pérez i Jaume Salvà Lara, com a col·laborador, en

Pep Berrocal.

A les 12 h. Entrevista: «Persones i personatges» (Catalina Castell, Antònia Castell i Antoni Homar).

Fins a les 14 h. Música dels anys 60. Control (Damià Fullana, de 12 a 14 h.)

A les 14 h. «Bots i Cabrioles». Programa d'esports a càrrec de Tomàs Cantallops i Joan Quintana.

15 h.: «S'horabaixa és vostre: Sebastià Bonet i Sebastià Rigo amb en Juanjo Cànaves.

A les 16 h. «Cafè i Música»: Joan Carles Mòjer, ajudat per Llorenç i Andreu.

Molts d'anys i a continuar cada cop amb més audència.

C. Font
C. Julià

sa teulera

**CERÀMIQUES - FET A MÀ
PLANTES I FLORS**

C. Campos, 80 - Tel. 66 01 76 - LLUCMAJOR

COLORINS

**MODA
INFANTIL**

C/. Des Vall, 107

66 27 26

LLUCMAJOR - MALLORCA

FOTO CLAR

Perfumeria

*Reportatges, Fotos d'Estudi,
Carnet... i una extensa gamma
de productes de perfumeria*

**OFERTES EN CAMERES FOTOGRÀFIQUES
VENDA DE CARRETS**

Carrer Nou, 8 - Tel. 66 06 32 - LLUCMAJOR

**ESPORTS
LLOMPART**

Espardenyeria

**GRAN VARIETAT
D' ESPARDENYES,
PRENDES ESPORTIVES
I ARTICLES DE PESCA**

C/. Estrella, 21
Tel. 66 05 78
LLUCMAJOR

Gloses i cançons

Aquest mes el nostre apartat haurà de tenir dues parts molt diferenciades. La primera haurà de ser -ja que no renunciem a la publicació d'una feina feta- la resta de les anotacions que anaven amb les «Peripècies d'un perdiuer» i que creim que aquest pic ja sortiran completes -qui fa tres, ase és-, i si no surten, ja no mos hi volem enfadar més, el pròxim mes tornarem a presentar el treball per acabar de completar-lo. Així mateix ha estat mala sort en dos mesos no haver pogut llegir-ho tot complet. Ja ho veurem si aquesta vegada serà la definitiva!

NOTES:

1.- Broll: mata tendra dins un conradís (LLucmajor), DCVB.

2.- Calent (anar): Mogut de desig genèsic, DCVB.

3.- Parat: Conjunt d'objectes disposats per un caçador per a atreure les perdius i caçar-les; el lloc on es disposen dits objectes per caçar a beurada o en reclam, DCVB.

4.- Espaseta: Persona o animal de gran habilitat, de qualitats excel·lents en algun sentit, DCVB.

4.- Camada: Conjunt de dos soles sembrats de llegum, un ran de l'altre; filera de pedres que forma la partió de dues terres, DCVB.

6.- Potonant: (potonar = potollar): Caminar o córrer molt, DCVB.

7.- Anar fort: Estar encès de desig genèsic, DCVB.

8.- Eina: Persona (animal) de males intencions o de mala conducta, DCVB.

9.- Agafar (dur) es frare: Tornar de caçar sense haver agafat cap animal, DCVB.

10.- Cambralta (cambra alta = golfà): Cambra o sala situada en el pis més alt, immediatament sota la teulada destinada guardar-hi gra, fruita, etc., DCVB.

11.- Clovella: Persona (animal) poc aguda, d'escassa vàlua moral, DCVB.

12.- Memeu: Costipat fort (Mallorca), DCVB.

I la segona part, ara, se refereix a un llibret de la Biblioteca «Illes d'Or» de l'Editorial Moll, imprès a Gràfiques Miramar l'any 1953, que es titula «Agudeses i Coverbos de l'Ignorància». És una selecció d'articles, uns més llargs i d'altres més curts que varen ser publicats al setmanari l'Ignorància, a Ciutat, entre els anys 1879 i 1880. Van firmats per intel·lectuals i escriptors d'aquell temps, entre d'altres, Pere d'A. Penya, Gabriel Maura, etc., primeres figures de l'humorisme mallorquí, com molt bé diu Fran-

cesc de B. Moll: però utilitzant pseudònims.

L'escrit a què volem fer referència, concretament el firma Pere Mateu i és una retòrica sobre la gent poc enfeinada que disfruta de fer perdre el temps als altres baix l'excusa de voler fer cas, de ser atents, de ser ben educats etc.

Del dit escritet en treim una poesia que, a nosaltres ens resulta molt divertida. La copiam tal com està escrita.

SES VISITES DE COMPLIMENT

«De borinos un esbart
revoltats en torn de mi,
es zigo-zigo d'un gri,
sa música d'un moscard,
una cigala, una beia,
una mosca vironera,
un granot de sa Bufera,
un mosquit dins uns oreia;
si tots aquests renous sent
uns amb sos altres mesclats,
no em pareixen tan pesats,
ni em donen tant de turment
com ses visites
de compliment!

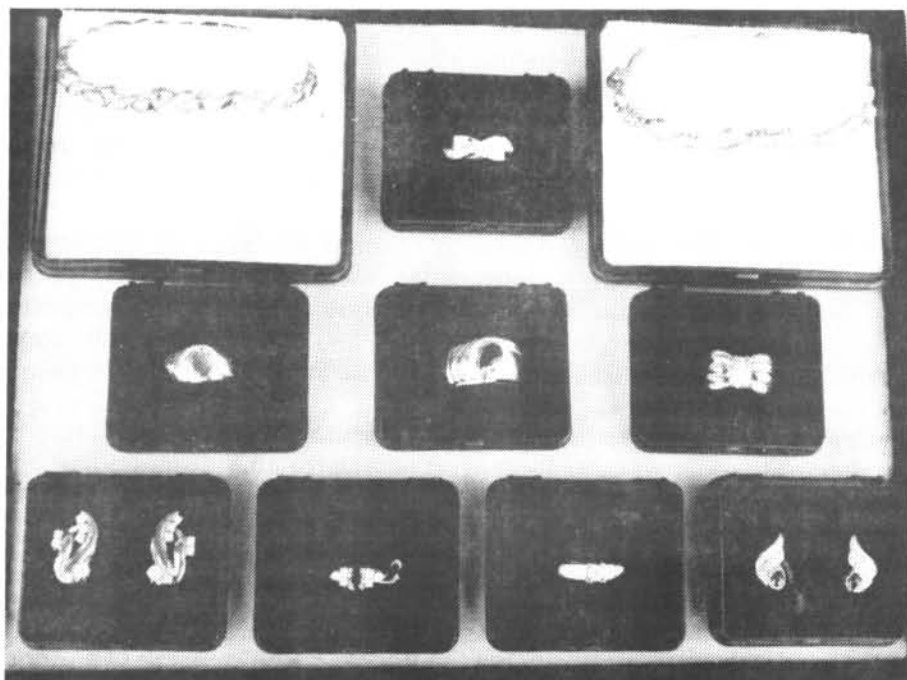
Guillem Oliver

FABRICA DE JOIERIA GARAU (Ca'n Caieta)

Fabricant Illes Balears 030

Només es fabrica amb or de primera llei (18 K)

ANELLS, ARRACADES I PULSERES DE BRILLANTS,
MARAGDES (esmeraldas), RUBIS i SAFIRS BLAUS

Llistes de Noces, Comunions i Naixements

C/. Born, 29

Tel. 66 04 03

SUCA MULLA

Temps de... matances

Aquest mes hem entrevistat el menescal Guillem Rubí no perquè ens digui com se fan les matances ja que qui més qui manco n'ha fetes o n'ha vistes fer, sinó perquè ens parli dels aspectes més tècnics de la matança en si, malalties, possibles conseqüències, notes curioses en general.

I des d'aquí li volem donar les gràcies per la seva col·laboració.

-Que hauria de fer la gent i generalment no fa?

-Primer donar part a l'Ajuntament i després el menescal titular va a la casa a agafar mostres i dur-les-se'n a ca seva per examinar-les i veure si hi ha res. Cal remarcar que si podem fer matances domiciliàries es degut al permís que atorga el batle de cada poble, ja que és ell el qui té la potestat per concedir o denegar que es facin matances.

-Perquè altre temps la

gent avisava mes?

-Abans la gent estava mes conscienciada, ara de totes maneres, hi ha dos motius clars: el primer és perquè si avisen han de pagar el menescal, i després l'altre de tipus més cultural és que la gent diu: «... aquest porc ha estat a ca nostra, i noltros li hem donat coses bones i es impossible que estigui malalt...»

-Quin tipus de mostres se'n duen?

-El més important és mirar si hi ha una malaltia molt greu que es diu «TRIQUINELOSI», produïda per un paràsit de l'espècie «triquina espiralis»; i és una malaltia inaparent pels animals que la pateixen però molt greu per a les persones.

Se miren els músculs que reben més sang que és per allà on se fixen aquests paràsits com són el diafragma, galtots i intercostals (nervis que jun-

ten les costelles), i això és la inspecció principal post-mortem de l'animal.

Si l'anàlisi dona positiu s'ha de cremar tot l'animal, i a més és una malaltia que no pot passar per alt a un menescal, ja que si fos així se'l multaria i podria tenir retirada del permís per exercir.

-Conseqüències tan greus pot tenir?

-Les persones consumidores de carn infectada per la triquinelosi es poden veure afectades per dues fases; una és una «fase entèrica», es a dir, que afecta als budells i produeix diarrea, vòmits i náusees se sol curar amb medicament, ara n'hi ha una altra que produeix un enquistament a nivell de la musculatura produint una paràlisi respiratòria que és mortal ja que no hi ha tractament per combatir-la.

La gravetat de la malaltia també està en relació al grau de triquina que té el porc, si una persona consumeix una carn que té unes 10 larves se considera una infecció benigna, si en té entre 100 i 500 ja és bastant greu, i de 500 a 1000 és considerada crítica.

-S'han donat alguns casos?

-Aquí a Mallorca de moment no n'hi ha, però per precaució s'ha de mirar, perquè han de tenir en compte que duent porcs de la Península qualcun pot venir portant aquest

paràsit i aleshores els d'aquí se podrien infectar, també els porcs com que són animals carnícers solen menjar rates si les troben, i aquestes son reventives a la nomenada malaltia.

L'any 1986 a Espanya hi hagué 80 casos, i la gran majoria fou per consum, de carn de «porc senglar» que al ser un animal silvestre és el que està més intoxicat.

-Hi ha altres possibles malalties?

-També se mira el fetge i pulmons; del fetge s'observa si té taques blanques que són senyal que l'animal ha tengut cucs, anomenada «ascaraduplícide», o també pot trobar-s'hi un «quistèidatídic» que es una tènica, després solen fer un tall a les vèrtoles mandibulars per veure si hi ha restes de tuberculosi.

En aquests casos se tira la part afectada per carn repugnant.

-Quina quantitat de carn s'agafa?

-No molta ja que amb un gram se'n poden treure unes quaranta mostres.

-I ara la pregunta obligada, per què la sobrassada torna blanca?

-Hi ha moltes de teories però cap ni una comprovada científicament, no se sap, se parla del pebre, del temps, de massa humitat, del girant de la lluna, de si una determinada persona no pot pastar, etc...

◀ Qui trobi la fórmula possiblement se farà ric.

I ara com a nota curiosa i per acabar l'entrevista ja que hem parlat de triquinolosi cal dir que aquest fou el motiu pel qual Mahoma prohibí el con-

sum de carn de porc a la seva nova religió ja que els morts per consum d'aquella carn eren molt elevades en aquell temps degut a la gran quantitat de triquina que tenia el bestiar porcí per aquelles regions tant caluroses.

Aquest mes podem dir pel que fa a les pluges que ha estat semblant als anys anteriors, dins el mes de novembre ha plogut uns 100 litres per metre quadrat, cosa que fa que els pagesos tinguin una bona saó i a alguns llocs excessiva, que ha fet que més d'un no poqués sembrar d'hora el gra tardà. En general les opinions que hem recollit són bastant favorables, des d'aquí tocam fusta perquè la cosa no es desbarati.

Cal destacar que, encara que tardanes, han vengut les primeres neus, si bé ha estat per damunt els 700 metres ha fet que es refrescassin les temperatures.

Pel que fa a la garriga, per segons quins llocs se veuen quatre tords, però en general se'n veuen més pocs que l'any passat; en canvi els estornells pareix que de cada dia van a més, cosa que no passa amb els esclata-sangs que si no fos pels que duen de la Península seríem més d'un els que no en menjàriem.

Els preus

Referent a la preus dels animals cal destacar dues novetats, la pujada de les porcelletes per una part i per l'altra la baixada dels xots degut a l'importació de carn de xot que s'ha fet de l'estranger. Els preus són:

-porcelletes.....350 a 420

-xots.....300 a 330
-bous450 a 500
-truques90 a 100

Recordar-vos que aquests preus són al viu.

Pel que fa al mercat agrícola i per no desentonar amb el mes passat tot segueix igual; les garroves damunt les 17 ptes. i el bessó a unes 165 aproximament.

Robatoris

Després de dos mesos de tornar escriure i d'haver-nos fet unes petites il·lusions aquest mes ens ha arribat a les orelles el que fins ara i per sort no s'havia produït.

A principis de mes pel redol de Son Rubí i Son N'He-reu varen desaparèixer 4 cabrits, 1 porcella i uns quants endiots, sense que els amos n'haguin sabut res.

Les abelles s'han mort

Un aspecte del camp que no haviem tocat cap pic dins aquesta secció, però sí a la nostra revista, és el tema de les abelles, una afició força interessant i molt arrelada a la nostra illa.

El nostre punt d'atenció se centra que gairabé s'han mort totes, com exemple vos podem dir que a En Damià Boscana (a) Maneta de 250 caixes n'hi queden tres, i a tots els altres que han tengut abelles és per l'estil.

Pel que es veu aquesta mortandat és deguda a la «VARROASIS», una malaltia que ve de la part Oriental del nostre Planeta i fa uns 30 anys que es va detectar per Europa, si bé es pot dir que ha estat entre l'any passat i enguany que a la regió mediterrània s'ha despertat la malaltia.

Aquest mal ve en forma d'un paràsit (més petit que una puça) que es posa damunt l'abella i la va consumint poc a poc fent que aquestes es debilitin i en conseqüència moren.

Dins aquesta cadena quan l'abella es debilita i deixa la vigilància de la caixa dins ella hi entren unes papallones blanques que fan els ous dins les cel·les de les abelles, i quan la larva és grossa s'alimenta dels ous de les abelles, de la cera i de la fusta de la caixa. Aquestes orugues quan estan preparades per la metamorfosi fan una teranyina que és al que comunment es dona més la culpa de la mort de les abelles però la realitat és que només és una conseqüència de la Varroasi.

Per aquesta primera malaltia hi ha un cert tractament per combatre-la, són unes tires de plàstic d'un 20 cms. de llarg per 2 cms. d'ample que van impregnades d'un líquid i que es posen dintre la caixa, provocant la desaparició de la varroa.

Cal dir que degut a aquesta malaltia aquest any que ve hi haurà d'un 80% a un 90% menys de mel que l'any passat i amb moltes poques esperances per part dels apicultors de tornar fer eixams ja que no se'n troben de silvestres.

Golfades

Jeroni Salom

«Floriran, tot arreu, els sarcòfags aniran vorejant autòpistes, camins.

Qui pensarà en els altres, els morts innocents, els morts anònims, amb un tir al cos, a la vora també dels camins imperials?

Voldríem haver començat parlant del meravellós estiu que hem passat gràcies als bons oficis de més d'una havanera diligent i guapa. Però vet aquí que «els senyors de la guerra» del vell i enyorat Dylan (i que En José Antonio ha tenguut l'oportunitat de recordar-nos més d'una vegada durant l'estiu), «els senyors de la guerra», com deim, han ensenyat altra vegada la panxa, i ens han embarcat a tots en una guerra d'imprevisibles conseqüències. Una guerra és una cosa bastant seriosa.

Caldria parlar de moltes coses, però la indignació i sobretot la impotència i la ràbia ens ho impedeixen. Hauríem de començar a insultar a tort i dret alguns personatges impresentables, però no val la pena, i a més, els pobres hem de ser ben educats.

Confés que m'importaria un rave si, per exemple, Bush, la Thatcher, Hussein, els inefables González i Serra i alguns altres, de tant en tant, i per matar l'avoriment es fessin la guerra un a l'altre, i que algun d'ells hi deixàs la pell i altres coses. No només m'importaria un rave, sinó que hauria de ser una cosa normal i prevista per les nacions respectives. Els camps de futbol i les places de toros serien, crec, els escenaris ideals. El que ja m'emprenya més és que unes males bèsties com les citades tenguin el dret a embarcar en una guerra d'interessos econòmics milions i milions de ciutadans anònims. I pens sobretot en els soldats. I especialment en els soldats de la gran i diversa Espanya. Com es pot tenir la barra d'enviar a una carnisseria segura joves de vint anys (que poden tenir efectivament els defectes que En Carles els atribuïa la setmana passada) que tot just comencen a viure!! I a damunt sortir a la televisió i fustigar-ho. És un gran negoci jugar amb la vida dels altres.

Utilitzar com a carn de canó una sang jove i barata (total: 2.900 pts, que és la paga extra dels nostres soldats golfistes). L'únic que cal desitjar és que tornin.

Moltes coses estan fallant. Un pensava que la Democràcia a Espanya serviria

per qualche cosa. I és inútil. Alerta, no estic en la corda de «cualquier tiempo pasado fue mejor». Estic dient que els nostres polítics són uns incompetents totals. I crec que el poble els hauria de retirar la confiança. El debat al parlament espanyol de l'altre dia va fer literalment oi: estic segur que abans de parlar es posen d'acord amb el que han de dir. Què els pot importar si un soldat mor? Hem de defensar els interessos d'Europa? Quina Europa i quins interessos? Per favor. Basta ja de prendre'ns el pèl. Què ens deixin en pau i ja ens ho farem a la nostra manera.

I finalment unes preguntes complementàries, d'entre moltes altres que no tenc ànim de plantejar.

I el rei de les Espanyes, on és? Està salvant naufragues a Marivent? No anaven els reis de l'Edat Mitja, com hauria de fer tot bon rei, al davant dels seus exèrcits? Té por?

I el príncep? No li pagam entre tots uns estudis militars d'alta estratègia? Per què no imita l'exemple del príncep Andrew anglès, que va anar a la guerra de les Malvinas? No és, tal vegada, un soldat com un altre?

I l'Església, ha dit res? L'inefable Woltyla ha fet res per aturar el conflicte? (Ah, perdó, era de viatge a inaugurar la basílica de Sant Pere negra, en un país on el poble es mor de fam?

I el nostre rector, ja que es preocupa tant de la moral del poble, ha dit res en contra en les seves misses? Ha fet res, ha dit res a les famílies del poble (que n'hi ha algunes, segons els espies de l'Havana) que tenen fills fent el servei militar a la Marina? No els parla d'allò de Jesucrist, la pau, la germanor, etc...?

I el magnífic batlle, company de viatge dels culpables de tot, ha dit res, s'ha preocupat pels soldats binissalamers que podem anar al Golf? O ens diuen els qüefes del seu partit?

Estic acollonit perquè veig que pot haver-hi una matança impressionant. Una cosa tenc clara; en qualsevol guerra tothom és un perdedor, però uns més que els altres. N'hi ha que ho perden

Qui evocarà, qui dirà els noms d'aquests morts precipitadament enterrats, d'amagat, abans que arriben les llums aclaridores del dia?

Qui escriurà mai aquests noms, qui els dirà?

(Vicent Andrés Estellés)

tot, entre altres coses, la poca vergonya que els quedava.

P.S. Vull tenir un record especial per als caporals Jeffery Paterson i Erik Larsen, de l'exèrcit americà, que han tenguut el valor i l'honor de dir no a la guerra. Els espera, sens dubte, un càstig exemplar. Des de l'Havana brindarem per ells.

NOTES

El present escrit va esser escrit per al programa de ràdio «Això és l'Havana» de Ràdio Robines (Binissalem). Les notes següents poden ajudar un poc al lector forà a situar algunes coses.

Les havaneres són, com es pot imaginar, les habitants de l'Havana. Una secular tradició, que encara ara perdura, els confereix bellesa, sensibilitat, habilitat per a l'amor i altres virtuts que qualsevol pot comprovar personalment. Elles i el rom són l'orgull d'aquesta afortunada nació.

En José Antonio és el disc-jockey del programa i havanner il·lustre.

En Carles és un altre col·laborador del programa. Des del seu «Quadern Beig» ens instrueix als ignorants, dissabte rere dissabte, amb la seva particular visió del món i de les coses. Aquí ens referim a un escrit seu en que deia pestes sobre la joventut actual.

Els rectors i els batlles són figures universals. Com se suposa, a l'escrit es fa referència exclusivament al rector i al batlle de l'Havana. Les preguntes es poden extrapolar a qualsevol rector i batlle.

Els caporals Jeffery Paterson i Erik Larsen són els dos únics soldats de l'exèrcit americà que s'han declarat objectors de consciència.

L'Havana finalment és una meravellosa illa de llibertat i de plaer, d'havaneres i de rom. Cada dissabte alguns havanners no menys il·lustres que En José Antonio i En Carles tenen tertúlia en un bar cèntric de la plaça de l'Havana. Allí es brinda i es beu a la salut de totes les causes perdudes.

El darrer ple, del mes de novembre, i quasi a punt l'any, va esser més tranquil que el del mes d'octubre. Havien passat ja els nervis de la moció de reprovaçió a en Tomàs Garcias però va mancar poc per tornar-se a encendre el foc. Els populars puntualitzaren fil per randa l'acta de la sessió anterior i Mateu Monserrat va dir que l'actitud del batle d'aplicar el reglament municipal havia estat «inadequada i antidemocràtica».

El batle va dir que això no era cert i es va acabar el sermó, però després que en J. Rabasco també va mostrar la seva disconformitat amb l'acta. El representant d'ASI va dir que el responsable d'urbanisme té més bo que ell amb la secretaria (no sigueu malpensats). J. Rabasco trobava que la intervenció de Tomàs Garcias estava més ben transcrita que la seva.

Les resolucions de l'alcaldia que es donen a conèixer en els plens pareix que no interessin a ningú. La secretaria pareix que passa el rosari, quan llegeix com un llamp una llarga relació.

Quan en Joaquim Rabasco volgué saber qui era el regidor que havia emanat un avenç de 50.000 ptes. li respongueren que es tractava del seu «amic» Tomàs Garcias, per cert no era que no pogués arribar a finals de mes. L'avenç era una formalitat legal perquè el regidor pogués cobrar, tot d'un cop, l'augment del sou.

Un dels punts de l'ordre del dia tractava d'acceptar la donació de terrenys per obrir dos carrers de S'Arenal que, actualment, són propietat d'Antoni Roses. En J. Rabasco, segons les seves manifestacions, pareix que no vol saber res d'aquest senyor. Va dir «res de donacions» i que a canvi d'uns quants metres l'Ajuntament haurà de gastar molts de milions per completar els serveis d'infraestructura.

A més a més, va afegir que sospitava l'existència d'un acord per requalificar els terrenys de l'antic camp de futbol i voltants. Naturalment el responsable d'urbanisme va manifestar que darrera la donació no s'amaga cap bubota.

Fa un parell de mesos, un diari de Ciutat afirmava, amb una notícia il·lustrada amb diferents fotografies, que el nostre batle només tenia una camisa. Molt elegant però només una. Els seus companys de reemplaç (quintos i quintes) els quals es reuniren per celebrar el sopar anual, pensaren que el batle de Llucmajor ha de tenir més d'una camisa en el seu armari i tots i cada un d'ells donaren unes pessetes per comprar-ne una. Esperam que ja l'hagi estrenada i que qualcú ens conti si li està bé.

Totes mos ponen! ara que l'arxiu municipal ha quedat ordenat i net a les noves dependències del carrer Constitució ens diuen que els documents més importants han desaparegut. Pareix que qualche estudiós de la paperassa té les mans molt lleugeres o bé no es recorda de tornar la documentació que ha consultat.

Els pergamins han rebut de valent i també els documents dels anys de la guerra civil. Aquests darrers se suposa no han passat a millor vida per motius històrics, tal vegada a més de les mans lleugeres, l'autor del robatori no les tenia molt netes.

Encara no sabem que serà el cap de llista del Partit Popular a les properes eleccions municipals. El president Cañellas no ha destapat el nom del candidat a substituir en Joan Monserrat. De moment s'ha dit que (recordau el pacte UM-PP) només hi haurà una llista o candidatura i serà la popular, incorporant els homes d'UM.

El que és segur és que Miquel Clar (ara regidor) serà dels qui queden fora, ja que va ser considerat «interlocutor no vàlid» en el moment de negociar pacte i candidatura.

Dins pocs dies ens treuran el gat del sac: serà com fa quatre anys i el PP presentarà en Joan Miquel o el president Cañellas treurà els canons grossos per conquerir l'alcaldia de Llucmajor i enviarà tot un conseller d'Indústria, o sigui en Gaspar Oliver?. La solució la sabrem aviat.

Boutique

c/ Impremta n.1 (Pas d'en Quint)
Tel. (9 71) 72 40 98 - 07001 Palma de Mallorca

Primera Preferent

U.D. Espanya: La millor classificació dels darrers deu anys

Joan Quintana

Avui és diumenge, dia 2 de desembre i l'Espanya acaba de perdre per 0-2 contra el Calvià després de moltes jornades de liderat destacat d'aquesta competició preferentista. Abans havia ocupat, des de l'inici d'aquesta lliga 1990/91 un dels primers llocs entre els màxims aspirants a jugar, la propera temporada, a III^a Divisió Nacional. Però la competició és molt llarga, en el moment d'escriure aquest comentari encara no hem arribat a l'equador del campionat; no obstant això, l'equip Ilucmajorer ostenta la millor classificació els darrers deu anys, al menys en aquesta primera volta, i té moltes esperances de continuar-hi perquè el foc desplegat pels seus components és de bona qualitat. Un equip molt jove, que lluita, costa poc doblers i ofereix un bon futbol. Què més podem demanar? I segurament sí no hagués estat per la quantitat de baixes que ha tenguut fins ara, entre expulsats i lesionats, aniria destacat del grup.

Tractarem a continuació de resumir aquestes deu jornades disputades des del tancament d'aquesta edició:

**ESPANYA, 1
LA UNIÓ, 0**

**El C.D. Espanya
de 1ª Preferent.
Temporada
1990-91.**

Espanya: Otero, Janer, Cosme, Jiménez, Marín, S. Martí, Roca, Cantos (Corbakán), Mòjer (Raül) i Bussí. Gols: 1-0, mín. 45, S. Martí.

Comentari: Partit inaugural en el Municipal Ilucmajorer amb molt poc públic i un joc mediocre per part local en el qual es va destacar el defensa Simó, el davanter Bussí i sobretot, el gran gol de Sebastià Martí.

ESPORLES, 0

ESPANYA, 3

Espanya: Otero, Simó, A. Martí, Cosme, Jiménez (Corbakán), Marín, S. Martí (Salom), Roca, Garau (Bussí), Janer i Raül (Mòjer).

Gols: 0-1 mín. 55; Roca, 0-2, m. 61, Marín, 0-3, m. 75, Bussí.

Comentari: Gran triomf de l'Espanya que feia molts anys que no guanyava en un camp tan difícil com el petit «Maracanà» d'Esportes. Després d'aquest partit, els de Ilucmajor ja ocupen el liderat de la classificació general juntament amb el Constància d'Inca.

**ESPANYA, 2
PORTO CRISTO, 0**

Espanya: F. Garí, Simó, Janer (A. Martí), Cosme, Jiménez, Marín, S. Martí (Alfonso), Roca, Garau (Cantos), Raül i Bussí (Salom).

Gols: 1-0, m. 40, Bussí, 2-0, m. 51, S. Martí.

Comentari: Un gran gol de Bussí i un altre de S. Martí varen sentenciar un encontre en el qual l'Espanya havia de vèncer per més gols gràcies al seu millor joc. No obstant això, el debutant jove porter de l'Espanya, de 18 anys, Francesc Garí, va aturar un penaltí al davanter Riuort.

**MURER, 1
ESPANYA, 2**

Espanya: Garí, Simó, Janer, Cosme, Jiménez, Marín, S. Martí, Roca, Garau, Raul i Bussí.

Gols: 1-0, m. 15, López, 1-1, m. 33, Marín, 1-2, m. 71, S. Martí (p.)

Comentari: Encontre que s'hagué de suspendre en el minut 52 per mor de la forta pluja quan el marcador assenyalava empat a

un gol, primer va marcar el Murer i després va empatar Marín. Reunit el Comitè de Competició dos dies després, va assenyalar que el partit, en els 38 minuts que quedaven, s'havia de continuar, a les 9 del vespre del dia 26 de setembre. I es varen jugar els minuts sobrants i encara que l'Espanya va acabar amb nou homes per expulsió de Janer i de Raul, va guanyar el partit gràcies a un gol de S. Martí quan va transformar una pena màxima.

**ESPANYA, 0
MARGALIDÀ, 0**

Espanya: Garí, Simó (Corbakán), Janer, Cosme, Jiménez, Marín (Mòjer), S. Martí, Roca, Garau, Raul i Bussí (Cantos).

Comentari: Partit molt avorrit entre el líder primer classificat i el darrer del grup el qual només va venir per defensar-se i va tenir molta sort perquè l'equip entrenat per Joan Pérez va estrellar tres tirs al pal a més de tenir altres oportunitats de marcar.

**CONSTÀNCIA, 3
ESPANYA, 0**

Espanya: Garí, Simó, Janer (Cantos), Cosme, Jiménez (Mòjer), Marín (Alfonso), S. Martí, Roca, Garau, Raul i Bussí.

Gols: 1-0, m. 47, Paco (p), 2-0, m. 59, Llobera, 3-0, m. 51, Paco.

Comentari: Primera de-

rrota de l'Espanya que viatjava a Inca imbatut i que va acabar amb aquest resultat al final dels 90 minuts perquè el Constància va ser superior i fins i tot hagués pogut marcar més gols.

**ESPANYA, 2
SON ROCA, 2**

Espanya: Garí (Corbalán), Coarbalán, Janer, Cosme, Jiménez, Romero (Marín), S. Martí, Roca, Cantos (Buss), Raul i Garau.

Gols: 1-90, m. 28, S. Martí (p). 2-0, m. 36, S. Martí. 2-1, m. 46, M. Mayans. 2-2, m. 76, G. Mayans (p.).

Comentari: Mal arbitratge del col·legiat González González que va mostrar cartolines vermelles al visitant i als locals Garau i Garí. Aquest darrer quan va abandonar el terreny de joc va haver de ser substituït per un jugador de camp (Corbalán) perquè l'Espanya no tenia cap porter reserva en la banqueta. El Son Roca, que va venir amb molts seguidors, se'n va dur un important positiu de Llucmajor la qual cosa li va permetre de continuar en el primer lloc de la taula classificació. En canvi, l'Espanya, que va jugar bastant bé, es manté en segon lloc perquè si incloïem aquest partit, només va sumar dos punts en els darrers dos encontres.

**SANTANYÍ, 0
ESPANYA, 4**

Espanya: Garí, Coarbalán, Janer, Cosme, Jiménez, Romero, S. Martí, Roca (Riutort), Raul, Marín i Cardell (Buss).

Gols: 0-1, m. 43, Roca. 0-2, m. 45, Cardell. 0-3, m. 74, Raul. 0-4, m. 76, Jiménez.

Comentari: Semblava que el triomf aconseguit a Esportes (0-3) seria el millor de la temporada però el de Santanyí va superar aquest resultat i a més ju-

gant molt bé. Tots els jugadors visitants jugaren a gran altura i l'Espanya va causar una molt bona impressió als aficionats que foren presents a aquest partit.

**POBLER, 1
ESPANYA, 1**

Espanya: Garí, Corblán, Janer, Cosme, Jiménez, Romero, S. Martí, Roca (Cantos), Mòjer, Marín i Cardell (Buss).

Gols: 1-0, m. 80, Capó. 1-1, m. 84, Mòjer.

Comentari: L'Espanya només va poder empatar

a Sa Pobla, un dels darrers classificats, i la veritat és que el resultat té poc sabor després del clar triomf una setmana abans, a Santanyí (0-4). La primera part, la va dominar Sa Pobla i l'Espanya es va millorar a defensar-se. En el segon temps la cosa va ser més igualada, fins que en el minut 70 l'àrbitre va expulsar Corbalán, per doble amonestació, i a partir d'aquí va ser quan va jugar millor.

**ESPANYA, 2
FELANITX, 1**

Espanya: Garí, Corbalán, Janer, Cosme, Jiménez, Romero (Roca), S. Martí, Marín, Mòjer, Raul i Buss (Cardell).

GFols: 1-0, m. 12, Cosme. 2-0, m. 65, S. Martí (p). 2-1, m. 75, Gallardo.

Comentari: Un altre gran partit de l'Espanya que va guanyar amb tota justícia al Felanitx amb un resultat més bé limitat per les ocasions que va tenir. Fela molt temps que els locals no jugaven tan bé. Liàstima, una vegada més, que el públic no vagi a veure el futbol.

TALLERS CAÑELLAS - ROTGER

SERVEI
OFICIAL

FIAT

Es elegante y silencioso, seguro y fiable. Es un "gran rutero", brillante y agradable de conducir, gracias a su moderna mecánica de tracción delantera y suspensiones de cuatro ruedas independientes, también con dirección hidráulica y sistema de frenos con antibloqueo ABS (según versiones).

Una gama completa que ofrece cinco motorizaciones —gasolina o diesel con cilindradas de 1.400 a 1.900 c.c. y potencias de 65 a 110 CV DIN— y dos niveles de equipamiento, ambos caracterizados por la elegancia, la calidad de los detalles y sus acabados: normal o SX, para quienes gustan de un aire particularmente elegante y de una dotación de serie aun más rica.

Es elegante, confortable y funcional. Posee una línea con una vigorosa personalidad estilística y con excelentes características aerodinámicas (CX = 0,28). Sus dimensiones son compactas, pero cuenta con una habitabilidad excepcional.

Es la berlina de categoría medio-alta diseñada y fabricada con las tecnologías más modernas para afrontar como protagonista la década de los noventa.

TEMPRA

BONES FESTES!

C/. Hispanitat, 19 - Tel. 66 06 47 (Llucmajor)
Plaça Reina Maria Cristina, 12-B - Tel. 26 89 12
S'ARENAL

SENCELLES, 3 ESPANYA, 3

Espanya: Garí, Corbalán, Janer, Cosme, Jiménez (A. Martí), Romero, S. Martí, Marín, Mójér, Raul i Bussí (Cantos).

Gols: 0-1, m. 21, Raul. 2-1, m. 27, Bauçà. 1-2, m. 48, S. Martí. 1-3, m. 78, Raul. 2-3, m. 86, Garí. 3-3, m. 90, Bauçà.

Comentari: Com es pot veure, l'Espanya, a quatre minuts del final, venia clarament (1-3) i en els darrers minuts va encaixar dos gols i segons els que varen presenciar l'encontre, si hagués durat un poc més segur que arribava a perdre perquè els darrers compassos d'aquest partit varen ser de total desconcert visitant.

ESPANYA, 4 R. LA VICTÒRIA, 1

Espanya: Garí, Corbalán, Janer (A. Martí), Cosme, Jiménez, Romero (Roca), S. Martí, Marín, Mójér, Raul i Cardell (Cantos).

Gols: 1-0, m. 4, Raul. 1-1, m. 18, Javi. 2-1, m. 46, Cantos. 3-1, m. 66, Cantos. 4-1, m. 89, Cantos.

Comentari: Després del primer gol local quan feia poc temps del començament del partit, el quadre visitant va reaccionar i va tenir algunes oportunitats de marcar, a més del gol que va aconseguir, va estrellar una pilota al pal. En el segon temps, va ser una altra història perquè l'Espanya va comptar amb un inspiradíssim Antoni Cantos que només en 45 minuts va marcar 3 gols que varen fer vibrar el públic local. Amb aquesta victòria, l'Espanya tornava a la primera posició de la taula classificatòria empatat a punts amb el Son Roca.

XILVAR, 1 ESPANYA, 2

Espanya: López, Corbalán, Roca, Cosme, Jiménez

(A. Martí), Romero (Simó), S. Martí, Marín (Cardell), Mójér (Garau), Raul i Bussí.

Gols: 0-1, m. 5, S. Martí (p). 1-1, m. 35, Martorell i 1-2, m. 68, Simó.

Comentari: Una altra baixa important de l'Espanya es presentava en aquest partit i va ser la del porter Garí i a aquest inconvenient se li va sumar un altre en forma de lesió a més de la nefasta actuació del col·legiat Vicanos, el qual va mostrar sis targes grogues i sis de vermelles. D'aquestes darreres, dues a l'equip local i quatre al visitant, a Corbalán, S. Martí i Cardell a més de l'entrenador J. Pérez.

És a dir, que l'Espanya va acabar amb vuit homes i sense entrenador. Tanta sort que varen vèncer i que l'equip es destaca com a líder amb dos punts per damunt del segon classificat.

ESPANYA, 1 MONTUÏRI, 1

Espanya: López, A. Martí, Simó, Cosme, Jiménez, Marín, Bussí (Cantos), Roca, Mójér, Raul i Garau.

Gols: 1-0, m. 65, Mójér. 1-1, m. 89, Maestre.

Comentari: L'Espanya va tenir moltes oportunitats de marcar més gols, la més clara va ser un tir de Marín, després d'una bona jugada de Mójér. En canvi, l'única ocasió del Montuïri, quan el partit ja acabava, la va transformar en gol. L'Espanya va tornar a acusar l'absència de quatre dels teòrics titulars en un partit bastant dur quant a joc.

LLOSETENC, 0 ESPANYA, 0

Espanya: López, A. Martí, Romero, Cosme, Jiménez, Marín, S. Martí, Roca, Mójér (Bussí), Raul i Garau (Cardell).

Comentari: Important positiu per a l'Espanya contra un equip dels que

ocupen la zona alta de la classificació. El partit no va ser molt interessant i es pot dir que sempre les defenses varen superar les davanteres. Després d'aquest encontre l'Espanya continua líder destacar a la taula a un punt del Pollença, en segon lloc.

ESPANYA, 0 CALVIÀ, 2

Espanya: López, A. Martí, Marín, Cosme, Jiménez, Raul, S. Martí, Roca, Mójér (Cantos), Bussí (Cardell) i Garau.

Gols: 0-1, m. 71, Montaner. 0-2, m. 85, Bauçà.

Comentari: Dos tirs al pal amb dos remats de Marín varen ser contra-restats per dos grans gols del Calvià aconseguits de més de 30 metres de distància i és que en el futbol allò que compta són els gols i no les bones jugades. De totes maneres el Calvià es va mostrar com el millor conjunt que ha passat fins ara, per Lluçmajor. L'Espanya, amb aquesta derrota perd una altra bona oportunitat de destacar-se a la taula classificatòria. Setze jornades disputades i l'Espanya figura classificat així:

	J	G	E	P	GF	GC	Ptos.
1. España	16	8	6	2	27	15	22 + 6
2. Felanitx	16	10	2	4	25	13	22 + 6
3. Pollença	16	8	6	2	33	12	22 + 6
4. Calvià	16	9	3	4	26	16	21 + 5
5. Constància	16	8	5	3	23	17	21 + 5
6. Son Roca	16	7	6	3	24	16	20 + 4
7. Llosetense	16	7	5	4	21	16	19 + 3
8. Porto Cristo	16	7	4	5	26	17	18 + 2
9. Esporlas	16	6	5	5	21	20	17 + 1
10. Ses Salines	16	5	6	5	23	24	16 + 2
11. Andraitx	16	4	10	2	17	15	18 + 2
12. Santanyi	16	6	4	6	19	21	16
13. Sancellas	16	3	9	4	20	22	15 - 1
14. La Unión	16	5	4	7	19	29	14 - 2
15. Xilvar	16	3	7	6	17	22	13 - 3
16. Montuiri	16	2	7	7	17	27	11 - 5
17. La Victoria	16	3	5	8	19	31	11 - 5
18. Murense	16	2	6	8	15	27	10 - 6
19. Poblense	16	2	4	10	12	23	8 - 8
20. Margareitense	16	2	1	13	8	33	5 - 11

Foto: Quintana

major
net

Antònia Tsern

PERRUQUERIA UNISEX

C/. Major, 7 - Telèfon 66 13 59
LLUCMAJOR (Mallorca)

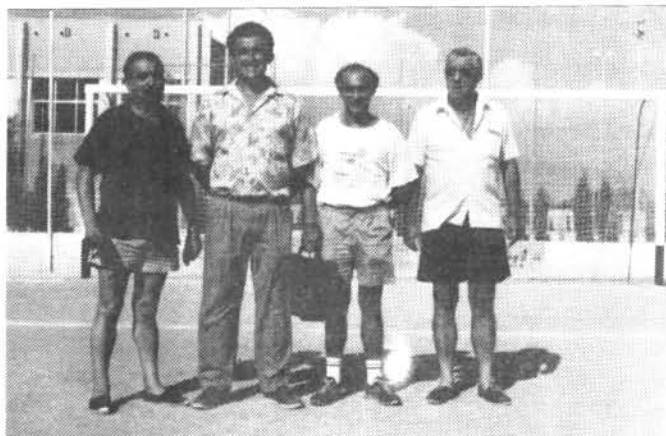
Futbol d'empreses

A la segona el Tropical guanya per la mínima al Bar Pou

El passat u de desembre al Camp Municipal d'Esports de Lluçmajor va tenir lloc l'encontre de futbol d'empreses de la màxima rivalitat entre els equips Restaurant Tropical i el Bar Pou. El partit començà a les 17 hores, l'horari previst, a un terreny de joc en perfectes condicions, encara que un poc blan de plis. A la graderia un públic quiet i escàs més preocupat per la temperatura que pel desenvolupament del partit. Gairebé a l'inici es varen encendre els llums i a l'arribada de la fosca la fredor augmentava i només els jugadors i l'àrbitre escalfaven el cos gràcies al seu esforç. Malgrat l'encert de fer una tribuna tancada pels informadors, ni ells ni ningú es va poder arraconar ja que estava tancada en pany i clau. I perquè no hi faltàs res, els amics de Lluçmajor TV participaren en la festa gravant el partit que després oferiren pel canal llucmajorer el dimecres dia 5, presentat pel nostre col·laborador Joan Quintana, amb entrevistes als entrenadors i als presidents dels clubs. Com abans dèiem, l'encontre fou puntual,

Equip del «Bar Pou»

Tropical. D'esquerra a dreta: Biel Rigo (entrenador), J.Ll. Garcia (President), Gabriel (massatgista), Antelm (2on. entrenador).

Jugat amb noblesa i amb una voluntat de guanyar per ambdós equips que a

d'altres encontres. Els marcatges a l'homo i la serietat que cada jugador hi

posava a la seva tasca feren que l'encontre fou molt nivellat, amb poques ocasions ocasions de gol, però molt entretingut i ple d'emoció. A la primera part el Rte. Tropical dominà el centre del camp i s'han de destacar dues extraordinàries aturades d'en Joan Mulet Salvà al Bar Pou, així es va aconseguir arribar al descans amb un empat a zero. A la segona part les oportunitats foren altemes, però la sort aquesta vegada, va caure a l'equip del Restaurant Tropical. El gol va arribar quan solament faltaven uns 18 minuts per finalitzar el partit, l'afortunat va esser en Leonides Gil, més conegut p'en LEO. Volem ressenyar que vérem un gran partit, un partit de rivalitat sana, en tot moment va regnar la noblesa i el respecte, i creim que només la sort va decidir que el Tropical guanyàs encara que com hem dit abans és ver que dominà més, no es crearen ocasions clares de marcar. Enhorabona als dos equips, principalment per la llusió i ganes d'agradar, i sobretot pel comportament excel·lent que jugaren l'encontre.

Jaume Manresa.

DOLÇ I SALAT

FRUITS SECS

CONGELATS

POLLASTRES A L'AST

Plaça d'Espanya, 8 - Tel. 66 24 06 - LLUCMAJOR

CENTRE DE PREPARACIÓ MATERNAL ATÈS PER COMARES

Carrer Rigo, 73 - LLUCMAJOR.
Tel. 66 24 90 (Dimarts i Dijous horabaixa)
Tel. 66 17 98 (particular)

Bàsquet

Joventut de Llucmajor

L'equip Cadet Masculí el de millors resultats

La veterania de Miquel Martí, la ininterrompuda dedicació al bàsquet, més de vint-i-cinc anys com a jugador i ara com entrenador, és el suport bàsic sobre el qual hi puja aquest equip de joves portadors d'una gran il·lusió i esperit de competició. L'equip de bàsquet Cadet Masculí del Club Joventut de Llucmajor forma un bloc compacte que en sortir a la pista va madurant un esforç de joc que inevitablement, fins ara, acaba en èxit.

Esteve Ferrer, com a segon entrenador, dedica tot el temps possible al seu equip, els exercicis, individuals i després de grup se van succeint i els jugadors van avançant en el coneixement de les tècniques.

Quasi tots són de primer any dins la categoria: Antoni Ginard, Tomeu Herrera, Nicol, Antoni Salvà, Andreu Burguera, Juanjo, Joan Duran, Pep Manresa i Tomeu Miralles.

Quatre jornades han passat ja des del començament de la lliga, han donat com a resultat quatre victòries merescudes.

Secret? No n'hi ha cap de secret, diu en Martí, només es pot aconseguir l'èxit a través de la feina continuada, entrenar intentant treure el màxim de profit, l'esforç per aprendre i sobre estar cadascú al seu punt, la conjugació de la tècnica i la força, no ablanir-se per res. Aquest sol és el secret; ells entrenen dues hores tres plics per setmana. Aguantar un bon ritme tot el temps del partit requereix un gran esforç, s'ha d'estar preparats per això i aquests joves hi estan.

No ho deixeu de mans. Enhorabona i endavant!

Guillem Oliver.

Gimnàstica de manteniment

Com anys anteriors, baix el patrocini de l'Ajuntament de Llucmajor i la direcció del professor Julià Mascaró, des de primers de novembre se segueix el curs de gimnàstica de manteniment.

El lloc és el Poliesportiu Municipal, al qual encara que sol estar molt ocupat degut als entrenaments dels diferents equips de bàsquet i futbol sala, s'hi ha trobat un espai i un temps a fi de que una quarantena d'alumnes compreses en edats molt diferents, puguin fer els exercicis necessaris a fi que el seu cos no perdi l'elasticitat i flexibilitat que li són necessàries pels quefers diaris tant si són físics com mentals. Ska com ska, aquest número de quaranta està previst d'ésser ampliat en les pròximes setmanes, aquests cursos, no hi ha cap dubte que estan complint una funció molt interessant i aquestes dones, en grup, realitzen exercicis que segurament no farien totes soles a ca seva.

I continua havent un gran interès i, en Julià nos diu que, encara que el curs estigui començat seran admeses totes les qui se presentin.

Des d'aquí animam en Julià a seguir impartint els cursos que en diuen de manteniment i que nosaltres pensam que aquests exercicis condueixen a un relaxament general de la persona i que, per tant, poden ser fins i tot terapèutics per algunes persones.

G. Oliver

PASTISSERIA

Ca'n Lluc

Sant Llorenç, 78 - A - Tel. 660669

LLUCMAJOR (Mallorca)

JAIME LLULL RODRIGUEZ

*INSTAL·LACIONSELÈCTRIQUES

Enllumenat
Instal·lacions d'energia solar
Muntatge de quadres elèctrics
Antenes TV

* INSTAL·LACIÓ DE COMPTADORS

Canvis de tensió
Contractació de comptadors

C/. Gómez Ulla, 45 - Tels. 66 17 92 - 24 22 86

Branques colomòfiles llucmajoreres

D'on vénen els nostres coloms missatgers?

Ja m'agradaria poder contestar en aquesta pregunta però... d'aquest assumpte.. n'estic peixi per això, aquestes xerrades de cafè, transcrits en aquestes fulles, intentaran desembullar un assumpte més embullat que un rodet de fil amb el qual ha jugat un moix.

Uns coloms que m'agradaren, dos «pardos», si bé un d'ells tenia unes plomes blanques a cada ala, i que l'any 1988 vaig cronometrar de «fons», eren fruit d'una parella feta amb un mascle d'En Toni Coll, un pardo broncejat que regalà de colomí «En Martina» i, aquest a la vegada, el deixà, quan va llevar els coloms, a En Llorenç Socies que el me va deixar a mí, i, una femella d'En Llorenç Socies.

El broncejat tenia i té bones característiques com a reproductor i feia sospitar que darrera hi havia una bona mà; per això, vaig fer unes xerrades amb En Toni Coll, amb la finalitat de saber d'on venia aquell mascle de mirada falcònida i també saber d'on venien els seus coloms missatgers.

Del primer colom que parlarem fou de «N' Ulises», un nom gairebé estrany per a un colom missatger però que, com vereu té la seva raó de ser. Aquest colom nasqué l'any 1974 i fou anellat amb el número 94.999/74 A; de colomí prengué part a les amolades d'entrenament per l'illa.

El colom, una vegada entrenat, fou duit a l'illa d'Eivissa i de tornada es va perdre i fou a aterrar en una barca de pesca que es deia «Ulises» i es deixà aglapiar pel seu patró que després de donar-li un

poc d'aigua i pa banyat el va fer portador d'un missatge on contava l'odissea de l'animal. En Toni, desitjós de saber com es colom ho hauria fet per circumstàncies contràries o bé duit pel seu mal cap, decidí fer-li menjar «morena»; ja que de coloms que no saben tornar, és dels que n'hi ha més en els colomers i val més perdre-los d'hora abans que un se n'ha fet il·lusions, el colom, que ja havia estat batiat amb el nom de «N' Ulises» demostrà el seu valor tornant una vegada i una altra dels llocs allà on fou duit amb les gàbies. Avui aquest colom missatger és un dels més coneguts de Llucmajor; s'ha passejat per molts de colomers de Llucmajor on ha deixat bon record, colomins que una vegada fets han estat cronometrats de ben lluny.

Dates:

Nº 94.999; any: 1974; sexe: mascle; color: broncejat; nom: Ulises.

PARES:

nº 38.449/70 (M-Broncejat) (Colomer d'En Joan Garí)
nº 124.891/73 (F-Broncejada) (Colomer d'En Sebastià Mas)

=

N' Ulises nº 94.999/74 M. Broncejat (Colomer d'En Toni Coll) (Nov. de 1974)

Viatjat:

L'any 1976 a Eivissa, Alacant, Manzanares, Sevilla (va fer primer a una velocitat de 750 m/m.)

Aquell any va fer primer de la suma de Km. Anella d'argent trofeu «Radio Borne».

Però En Toni Coll d'un dels coloms que n'està, com a reproductor, més satisfet és d'un mascle

que ja té vint anys; però que no ho pareix; que si bé duu anella de niu, nº 38.449 de l'any 1970 propietat d'En Joan A. Agulló li fou concedit de colomí p'en Joan Garí i que, amb totes les femelles que ha anat ha tingut com a fruit colomins que una vegada fets per unes bones mans, com són les d'En Toni Coll, han estat cronometrats en totes les distàncies. Aquest és el pare de «N' Ulises» i l'estaló del seu colomer.

Dates: Nº 38.449; any: 1970; sexe: mascle; color: broncejat (terros-fosc). Colomer d'En Joan Garí.

Viatjat: Colomer d'En Toni Coll

L'any 1971 a Eivissa, Alacant (hi va estar uns vint dies fins que va tornar a casa seva).

L'any 1972 a Eivissa, Alacant (fa un tercer i un primer), Manzanares (2-4-72) (fou primer amb una velo-

citad de 863' 20 m/m).

L'any 1972 passà el quadre reproductor d'En Toni Coll. Amb una femella Cendrosa d'En Xim Janer nº 38.400 de l'any 1970 obtingué bons coloms de fons i gran fons (el de Màlaga, que més tard fou comprat p'en Joan «Es Blinssalemer» i més endavant va anar al Colomer d'En Pep Sastre per tornar al colomer d'En Toni Coll, va ésser un d'ells).

A la mort d'aquest femella, Toni Coll el va aparellar amb una broncejada d'En Sebastià Mas (avui president de la Federació Colombòfila Balear) Nº 124.891 de l'any 1973 amb ella els resultats foren els mateixos: obtingué coloms de fons i gran fons, «N' Ulises» és un d'ells.

Més endavant va anar amb altres femelles i amb totes va lligar.

Joan Jaume.

Campionat de cross de Polícies Locals Joan Quintana, campió de Balears

En el moment de tancar l'edició ens arriba la notícia que el nostre coordinador esportiu i gran atleta, Joan Quintana, acaba de proclamar-se campió de Balears de Cross de Polícies Locals.

Aquest 1r Campionat de Balears va tenir lloc el passat 6 de desembre i es va disputar en el Puig Verd de Felanitx en una distància de 6 kms. que J. Quintana va cobrir en 25 minuts i 33 segons, la qual cosa no està gens malament en un circuit de cross.

En el proper número de la nostra publicació ampliarem aquesta notícia i donarem compte de la

Joan Quintana, campió de Balears.

classificació dels altres atletes i donarem compte de la classificació dels altres atletes i d'entre ells, alguns de la nostra policia local. Ara només ens queda felicitar el nostre company per aquest brillant títol de Campió de Balears.

HAMBURGUESES

«PERROS»

«PINCHOS»

«PEPITOS»

Provin la nostra
CUINA RAPIDA, ÉS TROPI!...

Obert tots els dies

**Servei de begudes i menjars
de qualitat a preus raonables**

Avinguda Carles V - Tel. 66 11 17 - LLUCMAJOR

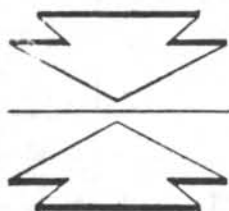
Viajes
Xaloki, s.a.
G.A.T. 687

**BITLLETS D'AVIÓ
amb reserva i
confirmació
immediata a
través del nou
equip
informatitzat**

**Aquest servei el trobareu a «Viatges XALOKI»
sense cap tipus de suplement sobre el
preu oficial**

C/. Maria Antònia Salvà, 38 - Tels. 26 74 50 - 54 - 58
S'ARENAL

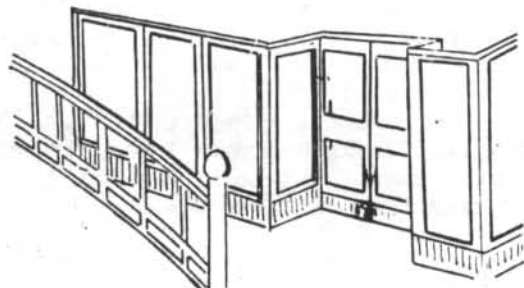
**CENTRE
DE
RECONeixEMENT
MEDIC - PSICOLOGIC**

ANTONI ISERN OLIVER

Carrer Antoni Garcias, 1-a (damunt Ca's Notari)

**certificats
mèdics per a
permís de conduir i
llicència d'armes**

HORARI:
Dilluns i Dijous de 16,30 a 21 h.

**FERROS ARTÍSTICS
I FORJATS
ESPECIALITAT EN
TREBALLS D'ALUMINI**

CERRAJERIA

Jaime Maimó

Villa de Madrid, 4
Avd. Carles V, s/n - Tel. 66 06 82

LLUCMAJOR
(MALLORCA)

NAIXEMENTS

-Bartomeu Obrador Gelabert, fill de Bartomeu i Catalina, nasqué el 31-10.

-Aina Tébar Xamena, filla de Francesc Xavier i Joana, nasqué el 27-10.

-Macià Catany Mas, fill de Joan i Joana, nasqué el 3-11.

-Mª Magdalena Trobat Obrador, filla de Joan i Joana, nasqué el 9-11.

-Mª Teresa Aulet Oliver, filla de Jaume i Antònia, nasqué el 14-11.

-Miquel Tomàs Salleins, fill de Pau i Margalida, nasqué el 18-11.

-Cristina Benítez Coll, filla de Tomàs Raul i Cristina, nasqué el 19-11.

-Bartomeu Villalba Oliver, fill de Manel i Jerònia, nasqué el 19-11.

MATRIMONIS

-Miquel Suau Cardell i Francisca Morro Blanch, es casaren el 20-10 a l'esglèsia de Sant Bonaventura.

-Gabriel Cañellas Fiol i Catalina Taberner Mas, es casaren el 6-10 a l'esglèsia de Ntra. Sra. de Gràcia.

-Miquel Janer Taberner i Joana Font Tous, es casaren el 22-9 a l'esglèsia de Ntra. Sra. de Gràcia.

-Miquel Angel Risso Alvarado i Mariana Bado Suares de Lima, es casaren el 3-11 a l'esglèsia de la Lactància.

-Ramón Dieste Lojo i M^a del Carmen Sánchez Pérez, es casaren el 16-11 a l'esglèsia de la Lactància.

-Joaquín Torcas Aznar i Francisca Salvà Garau, es casaren el 17-11 a l'esglèsia de Ntra. Sra. de Gràcia.

-Miquel Angel Salom Vicens i Catalina Miralles Ferrà, es casaren el 27-11 a l'esglèsia de Sant Bonaventura.

-Bartomeu Vich Quetglas i Antònia Monserrat Oliver, es casaren el 10-11 a l'esglèsia de Sant Bonaventura..

-Joan Pere Ortiz Robles i Mª Fàtima Montero Rodríguez, es casaren el 10-11 a l'esglèsia de la Lactància.

DEFUNCIONS

-Diana Gabriela Fridman Salleras, morí el 10-11 als 4 anys

-Jaume Lladó Ramis, morí el 9-11 als 78 anys.

-Bernadí Mulet Jaume, morí el 11-11 als 86 anys.

-Jaumeta Mulet Catany, morí el 18-11 als 85 anys.

La llengua
feina
de tots

En esta furgoneta vive un coche.

PARA EL TRABAJO.

Motores duros. Robustos y fiables. Motores de gasolina de hasta 60 CV. Todos de mínimo consumo. Y los tienes DIESEL de 55 CV si lo prefieres. Con una capacidad de carga donde también cabe todo. Hasta 575 kgs sin notarse. Si la pones a trabajar le coges el gusto y no paras.

PARA EL DESCANSO.

Comodas, atractivas, confortables. Con una capacidad de espacio donde caben todos. 5 plazas y sobra. El acabado de un turismo. Con asientos traseros plegables por secciones y delanteros abatibles. Para llevártelas del trabajo al descanso entre algodones. Revestimiento interior de lujo. Como el mejor coche.

PARA TODO.

Si le pones imaginación, puedes darle todas las vueltas que quieras. Y aprovechar sus puertas traseras con apertura de hasta 180°. Sus cristales laterales deslizantes. Acomodas su techo y regulas su altura. Aprovechas su equipamiento y sus detalles. Nunca vas a encontrar un turismo más versátil donde te quepa una furgoneta. Con cualquier Renault Express te vas a sentir como en tu coche.

Renault Express

Para sentirse en coche.

BREAK GTL, BREAK GTD, 1100/1100 Combi, 1400/1400 Combi, Diesel/ Diesel Combi.
Renault, N° 1 en vehículos industriales de menos de 5 toneladas en Europa occidental 1989

RENAULT

BARTOLOME JAUME NADAL, S.A.

Ronda Migorn, s/n
Tels: 66 01 40 - 66 00 41
LLUCMAJOR
Sant Cristòfol, 6
Tel: 26 00 01 - S'ARENAL

P'es forat d'es moix

Lluitar contra els elements naturals és com fer retxes dins l'aigua.

Sopa de lletres

Troba 17 paraules amb s sonora en aquesta sopa:

R	I	A	O	L	T	D	I	R	S
A	D	B	S	O	I	O	C	I	E
S	A	E	I	E	Z	S	A	F	N
E	Z	N	S	Z	I	I	A	E	Z
P	I	Z	I	E	O	L	S	Z	I
C	O	I	L	R	M	P	E	Z	L
A	A	N	A	O	S	B	V	B	L
A	N	A	N	I	R	Z	R	L	O
T	L	O	A	A	O	S	E	E	S
P	I	N	Z	E	L	L	C	Z	A

Solució del mes passat

C	L	O	I	S	S	A	R	A	M
L	A	T	O	S	T	R	A	D	I
L	B	Y	L	T	R	I	O	M	E
A	M	E	N	L	P	J	P	A	B
M	A	C	A	I	M	O	U	M	E
A	G	R	S	X	P	M	U	A	C
N	O	A	A	Q	A	O	I	E	R
T	T	N	A	M	A	E	C	C	E
O	U	C	O	B	A	C	O	S	P
L	S	R	A	M	A	L	A	C	E

PLA "SA NOSTRA" JUBILACIÓ
PENSIONS

PETITONS

ARTICLES
INFANTILS

LLISTES
NAIXEMENT

De 0 a 10 anys

Plaça d'Espanya, 46 - Tel. 66 18 59
LLUCMAJOR

FINA

C/. d'Es Vall, 49
Tel. 66 11 58

605

PEUGEOT

LA GRAN CREACIÓ

Tallers MARINA

Joan Ramon
PEUGEOT - TALBOT
Agent Oficial

*C/. Marina, 104 - Tel. 66 05 21
Exposició i Venda: Ronda Migjorn, 80
LLUCMAJOR*

T&M

Software
Programes

Comptabilitat

Facturació

Stocks

Tallers

Programació

a mida

Compatible XT des de 99.000 pts
AT-12 20 Mb des de 181.900 pts
386-SX 20 Mb des de 239.000 pts

OFERTA

Programes de facturació
i comptabilitat

Ordinador AT 20 Mb

Impresora Panasonic

Tot per 400.000 pts.

C. Major 171 Lluçmajor Tel. 66.17.15

150.000 PTAS.

**OFERTA VÀLIDA PER AL MES DE DESEMBRE
SENSE CONDICIONS**

SEAT

**Rubí Automòviles
Llucmajor, S.A.**

Cra. Arenal s/n - Tel. 66 02 34 - 66 16 18

*Venda i assistència
tècnica dels productes:*

BOSCH
Automòbil

BOSCH
Eines

BLAUPUNKT

Calentadors
JUNKERS

**AUTO-ELECTRIC
Barcelonà**

Ronda de Ponent s/n. - Tel. 66 01 70 (LLUCMAJOR)

